

Rozpoczął
nową epokę

5

Droga na
ołtarze

11

Podróż do
Ziemi
Odzyskanej

12

Ogólnokrajowy tygodnik SZ "Związek Polaków na Białorusi"

GŁOS

znad Niemna

*Dzisiejszemu światu jest
potrzebna nie tyle energia
termojądrowa, ile raczej
energia zamknięta w
ludzkim sercu, którą trzeba
wyzwolić*

Albert EINSTEIN

27 kwietnia 2007r. Nr 17 (773) Index 63863 Rok założenia 1989

W śpiewie, tańcu i modlitwie

Koncert świąteczny w Lidzie

Tamara Czernowa i Tamara Surowicz

Artyści zrzeszeni przy Domu Polskim w Lidzie po raz kolejny przygotowali dla społeczności polskiej miasta i okolic wspaniały koncert. Ponad 200 członków ZPB i sympatyków kultury polskiej 22 kwietnia wsłuchiwali się w cudne dźwięki muzyki, wierszy i piosenek w języku ojczystym oraz podziwiali polskie tańce ludowe.

czytaj na str. 3

POLSKA

Dzień Polonii i Polaków za Granicą

2 maja z okazji ustanowionego w 2001r. przez Senat RP „Dnia Polonii i Polaków za Granicą” TV Polonia uruchamia dla swoich widzów specjalne interaktywne „żywe studio” z telefonami, Internetem i videoczatem. Nie zabraknie atrakcyjnych nagród. Wejścia antenowe przewidywane są w godz. 13:22, 14:26, 16:50, 17:15, 17:50 i 18:40. Najciekawsze fragmenty programu powtórzone zostaną w godz. 04:30, 04:58, 06:22 (czas polski).

Tego dnia TV Polonia przygotowała wiele atrakcyjnych pozycji. W studiu gościć będą osobowości i gwiazdy. Widzowie TV Polonia obejrzą niezwykle ciekawe korespondencje ze świata. Antena szczególnie poleca spotkanie ze Zbigniewem Brzezińskim i jego synami oraz z Januszem Liberkowskim z Kalifornii, zwycięzcą wielkiego amerykańskiego konkursu na

najlepszy wynalazek za rok 2006 - słynny fotelik dziecięcy w formie kuli.

Będą rozmowy o życiu na emigracji z Agnieszką Fittkau-Perepeczko, Izą Trojanowską, Mariuszem Czerkawskim i polskimi piłkarzami, a o powrotach z Dorotą i Mariuszem Siudkami oraz prof. Maciejem Żyliczem.

O historii i współczesności polskiej emigracji dyskutować będą: prof. Janusz Tazbir i Róża Thun. Natomiast o sukcesach i współpracy polskich naukowców opowiedzą prof. Jerzy Madej z UW i prof. Piotr Moncarz z San Francisco.

Do odwiedzania polskich miast i regionów zachęca m.in. eksperci z różnych miast, w tym Słupska - gospodarza Letnich Igrzysk Polonijnych.

Przy „patelni” widzowie zobaczą mistrza kulinarne-

go, Roberta Sowę, który podzieli się refleksjami na temat współczesnej kuchni polskiej.

Dzień Polonii i Polaków za Granicą jest okazją do bliższego przyjrzenia się wielomilionowej polskiej diasporze, rozrzuconej po całym świecie. TV Polonia spróbuje pokazać nowe zjawiska i procesy zachodzące wśród Polonii.

Najwięcej uwagi zostanie poświęcone tzw. „młodej polskiej emigracji”. A więc jak zaaklimatyzowali się nasi rodacy w nowym otoczeniu w Anglii, Irlandii, Szwecji, Włoszech czy Hiszpanii i jakie mają plany na przyszłość - powrót, czy pozostanie „obywatelami świata”.

W programie zaprezentowana zostanie współpraca naukowców z Polski z naukowymi środowiskami polonijnymi.

TVP

MINSK

Oreǳie prezydenta

W dorocznym oreǳu do narodu i Zgromadzenia Narodowego Aleksander Łukaszenko zapewnił, że jest gotów współpracować z Rosją, Europą Zachodnią i USA, lecz z uwzględnieniem interesów Białorusi. Prezydent zapowiedział też radykalne zredukowanie w roku 2007 i całkowitą likwidację w roku następnym dotacji dla przedsiębiorstw państwowych.

- Jesteśmy gotowi na wszelkie warianty współpracy, które zaproponuje Rosja, przy niezmiennej ochronie naszych interesów narodowych - powiedział Łukaszenko, podkreślając niezbędność kryterium równości. Dodał, że nie ma „alternatywy dla normalnych stosunków z Rosją”. Prezydent wyraził gotowość zostania „równoprawnym partnerem Europy Zachodniej i USA”.

- W stosunkach z Unią Europejską i USA powinien dominować zdrowy rozsądek - powiedział Aleksander Łukaszenko.

Nawiązując do poszukiwań przez Mińsk alternatywnych dostawców nośników energii, prezydent powiedział, że nie jest to wymierzone przeciwko Rosji. Wzrost cen (rosyjskich) nośników energii będzie, zdaniem głowy państwa, stymulować doskonalenie gospodarki białoruskiej, która powinna obniżyć swą energochłonność. Przedsiębiorstwa powinny rozwiązywać problemy gospodarcze przy pomocy posunięć ekonomicznych, a nie poprzez „wyprasanie środków”.

Przypominając, że w roku 2006 ogólna suma dotacji państwowych przekroczyła 1 mld dolarów, prezydent powiedział, że radykalnie zmienia się polityka państwa dotycząca ulg i dotacji. Zapowiedział, że w roku 2007 nastąpi zdecydowane ograniczenie liczby korzystających z dotacji, a w roku 2008 całkowite zniesienie pomocy państwa.

ONET/HB

UKRAINA

Na Ukrainie odbyły się uroczyste obchody 21. rocznicy katastrofy w elektrowni atomowej w Czarnobylu. W Kijowie pamięć ofiar tragedii uczczono nocnym nabożeństwem żałobnym, w którym uczestniczyły rodziny zmarłych i przedstawiciele władz państwowych z prezydentem Wiktorem Juszczenką na czele.

Rodziny ofiar Czarnobyla zebrały się, jak co roku, w kijowskiej cerkwi pod wezwaniem Św. Michała, zwanej czarnobylską. Również o godz. 1.23 w nocy zabrzmiało 21 uderzeń cerkiewnych dzwonów. Właśnie o tej porze 26 kwietnia 1986r. doszło do wybuchu w czwartym reaktorze elektrowni w Czarnobylu. Uczestnicy uroczystości złożyli wieńce pod kurhanem Bohaterów Czarnobyla i oddali hołd pamięci zmarłych minutą ciszy.

21 lat po katastrofie jej następstwa nadal odczuwają tysiące ludzi. Strefa wokół Czarnobyla do dziś jest zamknięta i obowiązuje tam surowy zakaz przebywania. Pracownicy nieczynnej już elektrowni atomowej koncentrują się obecnie na zapewnieniu bezpieczeństwa w niej i pracują nad przebudową sarkofagu nad zniszczonym reaktorem, zgodnie z normami ekologicznymi. Ukraińskie władze zapewniają, że promieniowanie w Czarnobylu utrzymuje się na stałym poziomie.

czytaj na str. 4

Dziedzictwo Polaków na Wschodzie i ich związki z Macierzą

Konferencja naukowa w Warszawie

Cel konferencji:

Przedstawienie dziedzictwa i losów Polaków na Wschodzie, ze szczególnym uwzględnieniem okresu II wojny światowej oraz okresu po jej zakończeniu aż do chwili obecnej. Chodzi o przedstawienie stanu faktycznego obecnej rzeczywistości z punktu widzenia kulturowego, społecznego i prawnego. Chodzi również o pomoc rządzącym w RP w przedstawieniu badań i wniosków na temat obecnej sytuacji życia Polaków na Wschodzie do celów ustawodawczych. W rozważaniach na pewno powrócą wątki tragedii Polaków na Wschodzie, obozy zagłady, wywózki na Syberię, ale i rola tożsamości narodowej i patriotycznej tradycji. Wierzmy również, że prelegenci wzbogacą tę tematykę o odkrywcze myśli przedstawiając sytuację aktualną z zakresu kultury pogranicza, funkcjonowania tradycji narodowych, „demokratyzacji” Wschodu, a szczególnie porównując związki Polaków ze Wschodu z Macierzą w przeszłości i w chwili obecnej.

Proponowane sekcje problemowe:

Sekcja I: Społeczno-polityczne i historyczne aspekty życia Polaków na Wschodzie.

Sekcja II: Aspekty narodowe, kulturowe.

Instytucje polskie, kościół, język, tradycje

Kontakt z organizatorami:

**Światowa Rada Badań nad Polonią
Muzeum Łazienki Królewskie -
Muzeum Wychodźstwa Polskiego Podchorążówka
ul. Agrykoli 1, 00-460 Warszawa, Polska
tel. 81048-22 8410238
e-mail: biuro.srbnp@poczta.onet.pl**

Język konferencji: polski

Termin konferencji: 22-24 czerwca 2007r.

Miejsce organizacji konferencji:

Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie
Muzeum Wychodźstwa Polskiego im. I. Paderewskiego
ul. Agrykoli 1, 00-460 Warszawa

Szczegółowe informacje o konferencji:

1. Konferencja trwa trzy dni 22-24 czerwca 2007r.
2. W czasie konferencji odbywać się będą: sesje plenarne, dyskusje panelowe i sesje w sekcjach tematycznych oraz otwarte debaty.
3. Szczegółowy program konferencji, z uwzględnieniem podziału na sekcje i zgłoszone referaty, zostanie podany na stronie internetowej SRBNP www.rpbnp.republika.pl na dwa tygodnie przed rozpoczęciem konferencji.
4. Kartę zgłoszenia należy przysłać do 15 maja 2007r. pocztą pod adresem:

**Światowa Rada Badań nad Polonią,
Łazienki Królewskie,
Muzeum Wychodźstwa Polskiego
Podchorążówka,
ul. Agrykoli 1, 00-460 Warszawa,
Polska**

lub e-mail: biuro.srbnp@poczta.onet.pl

5. Referaty w formie e-mail lub pocztą - na dyskietce CD należy przysłać do 15 maja 2007r., w języku polskim. W dniu konferencji należy przekazać sekretarzowi konferencji - Stanisławowi Droniczowi ostateczną wersję tekstu prezentacji wraz z dyskietką.

6. Każdemu prelegentowi i uczestnikowi konferencji, który w terminie nadesłanie swą kartę zgłoszeniową, zostanie przesłane oficjalne potwierdzenie udziału w konferencji i jej szczegółowy program.

7. Nie przewidujemy opłaty za udział w konferencji dla jej uczestników, natomiast zakwaterowanie, koszty podróży, wyżywienie i koszt imprez towarzyszących (opera, teatr) uczestnicy pokrywają w ramach własnych. Dla naszych gości zagranicznych ze Wschodu (goście honorowi)

staramy się o dofinansowanie z Senatu RP, aby pokryć koszty ich uczestnictwa w tej konferencji. Nie płacimy również praw autorskich za referaty.

8. Szczegółowe pytania konferencyjne prosimy kierować pod adresem: biuro.srbnp@poczta.onet.pl

KARTA ZGŁOSZENIA W ROLI PRELEGENTA

1. Imię i nazwisko.....
  2. Placówka delegująca.....
  3. Adres placówki.....
  4. Tytuł naukowy.....
  5. Stanowisko.....
  6. Adres do korespondencji.....
  7. Telefon kontaktowy.....
  8. E-mail.....
  9. Rodzaj prezentacji: 1. referat (do 20 minut)
  10. Tytuł prezentacji.....
  11. Główne tezy wystąpienia.....
- Podpis..... Data.....

KARTA ZGŁOSZENIA W ROLI SŁUCHACZA

1. Imię i nazwisko.....
  2. Placówka delegująca.....
  3. Adres placówki.....
  4. Tytuł naukowy.....
  5. Stanowisko.....
  6. Adres do korespondencji.....
  7. Telefon kontaktowy.....
  8. E-mail.....
  9. Liczba osób znajdujących się pod opieką w czasie konferencji:
  1. studenci.....
  2. uczniowie.....
  3. inni.....
- Podpis..... Data.....

SPOTKANIA

III Zjazd Polonii i Polaków z Zagranicy

22-26 września 2007

I. Program

III Zjazd Polonii i Polaków z Zagranicy odbędzie się w Warszawie, w dniach 22-26 września br. Zjazd rozpocznie się mszą św. w kościele Św. Krzyża, celebrowaną przez opiekuna duchowego Polonii, księdza kardynała Józefa Glempa, prymasa Polski. Uroczyste otwarcie Zjazdu będzie miało miejsce w sali obrad plenarnych Sejmu RP. Weźmie w nim udział prezydent RP. Obrady toczyć się będą w salach budynków Parlamentu RP. Zakończenie Zjazdu z udziałem premiera RP planowane jest na Zamku Królewskim.

II. Uczestnicy

W Zjeździe uczestniczyć będzie ponad 300 delegatów z zagranicy, reprezentujących polskie i polonijne organizacje społeczne oraz duszpasterstwo pracujące poza granicami kraju.

Ponadto w charakterze gości z zagranicy zaproszeni zostaną przedstawiciele instytucji naukowych i kulturalnych, działających po-

za granicami kraju, mediów polonijnych oraz wybitne osobistości życia polskiego w świecie.

W Zjeździe udział weźmie około 400 uczestników z zagranicy, z ponad 60 krajów.

III. Organizacja Zjazdu

Stronę organizacyjną III Zjazdu Polonii i Polaków z Zagranicy powierzono Stowarzyszeniu „Wspólnota Polska”.

1. Warunki uczestnictwa:

* Koszty pobytu uczestników Zjazdu zostaną pokryte z dotacji Kancelarii Senatu RP;

* Koszty ubezpieczenia na czas podróży i pobytu w Polsce uczestnicy pokrywają we własnym zakresie.

Każdy uczestnik Zjazdu zobowiązany jest uiścić opłatę kongresową w kwocie 50 USD.

Z opłaty tej zwolnieni są jedynie referenci.

2. Podróż:

Z dotacji Kancelarii Se-

natu RP zwrócone zostaną koszty podróży gości ze Wschodu i referentów. Uczestnicy z Zachodu i krajów UE pokrywają koszty podróży we własnym zakresie.

3. Zakwaterowanie:

Uczestnikom Zjazdu oferujemy noclegi w Hotelu „Gromada” w Warszawie, przy Placu Powstańców Warszawy 2.

4. Imprezy towarzyszące: wystawy:

* Senat RP: wystawa „Wkład Polonii w odzyskanie niepodległości”;

* Dom Polonii w Warszawie: wystawa malarstwa - prezentacja artystów polonijnych;

* Hotel „Gromada”: wystawa plakatów promujących przedsięwzięcia SWP adresowane do środowisk polskich i polonijnych (zjazdy, igrzyska, festiwale, wystawy);

* Biblioteka Narodowa: „Literatura współczesna o Polonii”;

Publikacje, materiały zjazdowe:

1. przed Zjazdem - informator zjazdowy oraz publikacja poświęcona historii Zjazdów Polonii i ich organizatorom;

2. po Zjeździe - księga III Zjazdu (Kronika III Zjazdu, wystąpienia, referaty, uchwały i rezolucje).

VI Światowy Zlot Młodzieży Polonijnej „Orle Gniazdo 2007”

Nasi młodzi przyjaciele!

Kontynuując tradycję spotkań młodzieży polonijnej z całego świata, pragniemy zaprosić Was na VI Światowy Zlot Młodzieży Polonijnej „Orle Gniazdo 2007”.

Termin zlotu: 12-21 lipca 2007r.

Miejsce zlotu: ośrodek wypoczynkowy w okolicy Poznania.

Uczestnicy zlotu: młodzież polonijna i polska wyłącznie w wieku 18-26 lat, szczególnie zapraszamy osoby uczestniczące i pragnące aktywnie uczestniczyć w ruchu polonijnym.

W programie:

* warsztaty tematyczne - pod kierownictwem doświadczonych instruktorów - w grupach zainteresowań (krajoznawcze, plastyczne, muzyczne, taneczne, teatralne, dziennikarskie, rzemiosła ludowe, liderów młodzieżowego ruchu polonijnego),

* wycieczki krajoznawcze (zwiedzanie Poznania i Wielkopolski),

* koncerty i spektakle teatralne, polskie zwyczaje i tradycje ludowe,

* prezentacje grup warsztatowych na zakończenie zlotu,

* sport i rekreacja, konkursy, wieczorki taneczne i ogniska.

Szczegółowy program każdy uczestnik otrzyma po przyjeździe na zlot.

Informacje praktyczne dla uczestników zlotu:

Organizator zapewnia:

* zakwaterowanie (pokoje: 2-4 osobowe), pełne wyżywienie, opiekę pilotów, opiekę medyczną i program zlotu;

* zlot rozpoczyna się obiadem w dniu 12 lipca (czwartek) i kończy śniadaniem w dniu 21 lipca (sobota);

* transport z dworca kolejowego do miejsca zlotu (w dzień przyjazdu) oraz z powrotem (w dniu wyjazdu);

* Punkt Informacyjny Zlotu - dla przyjeżdżających pociągiem lub autobusem (czynny będzie w dniu przyjazdu w holu dworca kolejowego Poznań Główny w godz. 6.00-24.00).

Uczestnicy zlotu:

* pokrywają we własnym zakresie koszty podróży oraz ubezpieczenia na czas pobytu w Polsce,

* opłacają wpisowe w wysokości 30 euro (w dniu przyjazdu w biurze zlotu),

* przyjeżdżają na zlot wyłącznie w dniu 12 lipca, a wyjeżdżają w dniu 21 lipca,

* pokrywają koszty napraw za spowodowane przez siebie szkody,

* proszeni są o zabranie odzieży umożliwiającej udział w zajęciach sportowych i turystycznych (w tym stroju kąpielowego i ręcznika).

Regułą zlotu jest aktywne uczestnictwo w programie oraz powstrzymywanie się od palenia papierosów i spożywania alkoholu.

W przypadku poważnych wykroczeń, uczestnik może być wydalony ze zlotu po uprzednim poinformowaniu organizacji polonijnej i placówki konsularnej.

Wypełnione karty zgłoszenia wraz z kopią polisy ubezpieczeniowej w terminie do 22 czerwca 2007r. prosimy nadsyłać pod adresem (w przypadku większej ilości zgłoszeń o przyjęciu decyduje termin nadesłania karty zgłoszenia):

**Wielkopolski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”
Stary Rynek 51, 61-772 Poznań;
tel. /fax (810 48 61) 853 19 61;
tel. (810 48 61) 852 71 21;
e-mail: wspolnotapolskapn@poczta.onet.pl**

Wyraży głębokiego żalu i współczucia rodzinie i bliskim z powodu śmierci

śp. Janiny KOREWO,
solistki zespołu „Memoria”, wspaniałego człowieka,
aktywistki Klubu Kobiet Polskich
przy Lidzkim Oddziale ZPB

składa zespół „Memoria”, Klub Kobiet,
Zarząd Oddziału ZPB w Lidzie

W śpiewie, tańcu i modlitwie

Koncert świąteczny w Lidzie

ciąg dalszy ze str. 1

Pieśni religijne, piosenki ludowe, patriotyczne, biesiadne, wiersze, tańce i wspaniała zabawa - to wszystko towarzyszyło koncertowi w Lidzie, prowadzonemu przez Tatianę Waszkiewicz i Andrzeja Machałę. Zespoły „Memoria”, „Stokrotki”, „Sybirak”, „Kresowe Zabawy” oraz soliści, duety i recytatorzy przygotowali z tej okazji nowe programy. Każdy chciał zadziwić publiczność i na pewno wszystkim się to udało, ponieważ podczas trwania ponad 2-godzinnego koncertu widzowie nie szczędzili swych dłoni i gromkie brawa leciały hen, daleko.

Osobliwością pracy Domu Polskiego w Lidzie jest nastawienie na młode pokolenie. Ta placówka polska jest obecnie jednym z głównych centrów kulturalnych Lidy. Rodzice chętnie przyprowadzają tu swoje dzieci, ponieważ są przekonani, że pomimo wspaniałej opieki i ciepłej atmosfery, ich pociechy spotka tu ogromna życzliwość nauczycieli i kierowników zespołów.

W najbliższych planach Domu Polskiego jest przeprowadzenie Dnia Szkoły Polskiej oraz koncert z okazji świąt majowych. Dom prężnie działa mimo częstych ataków osób niezadowolonych, a może zazdrosnych, które myślą, że poprzez szerzenie plotek i pogłosek o wstrzymaniu działalności domu, doprowadzą do zaprzestania jego pracy. Nie rozumieją, że dla takich osób, jak Izabela Tyrkin, dyrektor Domu Polskiego, oraz Halina Siniakowa, wiceprezes Lidzkiego Rejonowego Oddziału ZPB ds. Kultury, wszystkie te wypadki są tylko motywacją do kolejnych działań, do nowych planów. I jakże ogromna jest satysfak-

„Stokrotki”

„Sybirak”

cja, gdy odbywają się w Domu Polskim takie koncerty przygotowane własnymi siłami. Jakże ogromna jest duma za te dzieci, które krok po kroczku zmiatają ku swoim korzeniom, ku polskości trwającej na naszej ziemi i przekazywanej z pokolenia na pokolenie w śpiewie, tańcu i modlitwie.

Helena BOHDAN,
fot. E. SKROBOCKI

Waleria Kowalewska

„Stokrotki”

KONKURS

W Polskiej Szkole w Grodnie 14 kwietnia odbyły się eliminacje obwodowe konkursu „Mistrz Ortografii - 2007”. Rywalizacja pomiędzy uczniami, pobierającymi naukę języka polskiego w szkołach obwodu, odbywała się w trzech kategoriach.

Wyniki:

Kategoria I - klasy 5-6

I miejsce - Antoni Lenartowicz (Indura, rej. grodzieński)

II miejsce - Aleksandra Karpuć (Wołkowysk, Szkoła Polska)

III miejsce - Helena Oszmiańczuk (Wasyliszki, rej. szczuczyński)

W danej kategorii wyróżnienie otrzymali: Helena Witowicz (Polska Szkoła w Grodnie) oraz Konstanty Sawko (Porzowo, rej. świsłocki).

Kategoria II - klasy 7-8

I miejsce - Justyna Konińska (Polska Szkoła w Grodnie)

II miejsce - Olga Duszyłowa (Sopoćkinie, rej. grodzieński)

III miejsce - Wiktoria Sidor (Wołkowysk,

Szkoła Polska)

W danej kategorii wyróżnienie otrzymali: Wiktoria Chodorowska (Wołkowysk, Szkoła Polska) oraz Tamara Salatyńska (gimnazjum nr 4 w Grodnie).

Kategoria III - klasy 9-11

I miejsce - Oksana Gomza (Lida, szkoła nr 16)

II miejsce podzieliły: Weronika Lenczewska (Wołkowysk, Szkoła Polska), Renata Zaleska (Lida, liceum nr 1) oraz Anna Witowicz (Polska Szkoła w Grodnie)

III miejsce z równą ilością punktów uzyskały: Alicja Możejko (Polska Szkoła w Grodnie), Alicja Jodkowska (Grodno, szkoła nr 34) oraz Anna Pilutkiewicz (Polska Szkoła w Grodnie).

Wyróżnieni w tej kategorii zostali: Wiktoria Polianowska (Grodno, szkoła nr 34), Witalij Marczyk (Wołkowysk, Szkoła Polska), Alicja Sztabińska (Łojki, rej. grodzieński) oraz Aleksander Olszewski (Lida, liceum nr 1).

Gratulujemy zwycięzcom!

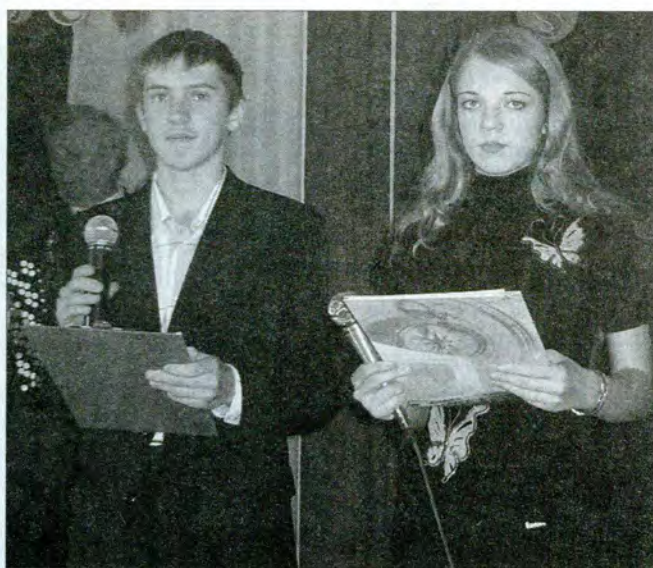
Inf.wł.

Zenon Bieńko

Ślawomir Szklennik

Andrzej Machało i Tatiana Waszkiewicz

„Kresowe Zabawy”

„Stokrotki”

Halina Siniakowa

„Memoria”

Czarny kwiecień 1986 roku

21. rocznica katastrofy w Czarnobylu

ciąg dalszy ze str. 1
Chyba wszyscy słyszeli o katastrofie w Czarnobylu. Nie wszyscy jednak wiedzą dokładnie, jaki miała przebieg i jakie spowodowała skutki...

Historia

Noc z 25 na 26 kwietnia. Obsługa czwartego reaktora w Czarnobylu decyduje się na przeprowadzenie doświadczenia, które ma polegać na znacznym zmniejszeniu mocy reaktora, za blokowaniu dopływu pary do generatorów i mierzeniu czasu ich pracy po odcięciu w taki sposób zasilania. Obsługa wyłącza automatyczne systemy zabezpieczające, aby eksperyment przeszedł bez zakłóceń. Następuje jednak bardzo gwałtowny i niekontrolowany wzrost mocy reaktora. Powinny włączyć się systemy zabezpieczające, ale przecież zostały one wcześniej odłączone.

Kilkanaście minut po godz. 1.00. reakcja rozwija się.

1.23.40. Jeden z obsługujących czwarty reaktor elektrowni w Czarnobylu próbuje uruchomić system zabezpieczeń. Reaktor jednak nie wyłącza się. Po kilku sekundach reaktor produkuje sto razy więcej energii, niż wynosi jego dopuszczalny poziom.

Następują dwie potężne

eksplozje. Zerwana zostaje ciężka 2 tys.-tonowa płyta pokrywająca reaktor, która niszczy budynek czwartego reaktora. Wybuch pożar, który przez następne 10 dni pali się w budynku reaktora.

237 osób zatrudnionych w elektrowni i przybyłych na miejsce ratowników zostało poddanych ogromnym dawkom promieniowania

(2000-16000 mSv). Dawki takie spowodowały, że zapadli oni na ostrą chorobę popromienną. W najbliższych tygodniach zmarło 28 spośród nich. Trzy osoby zmarły w wyniku odniesionych ran mechanicznych w czasie katastrofy. Nieco później z grupy tej zmarło jeszcze 7 osób. W sumie zgonów spowodowanych na pewno katastrofą w Czar-

nobylu było 41. Co do tego większość źródeł jest zgodnych.

Prawda zatajona

Najgroźniejszymi substancjami wyemitowanymi do atmosfery w czasie awarii były: jod-131 i cez-137. Powstały rozległe radioaktywne chmury, które znalazły Ukrainę i Białorusi przemieszczały się w ciągu następnych kilku dni nad Rosję, Gruzję, Polskę, Szwecję, Niemcy, Bułgarię i inne kraje Europy. Zwiększone promieniowanie wykryto nawet w USA i Japonii.

28 kwietnia rano - elektrownia atomowa Forsmark w Szwecji, półtora tysiąca kilometrów na północ od miasta Czarnobyl. Pracownicy opuszczają elektrownię ze względu na podwyższony poziom skażenia wykryty podczas rutynowej kontroli dozymetrycznej. W tym samym czasie szwedzkie stacje meteorologiczne rejestrują pojawienie się radioaktywnych cząstek w powietrzu napływających z Bałtyku. Analiza wykazuje, że są to cząstki pochodzące z reaktora atomowego, a kierunek ich przemierzania, że pochodzą z któregoś z radzieckich reaktorów. Szwedzcy dyplomaci natychmiast otrzymują polecenie uzyskania informacji w Moskwie, ale nie dowiadują się niczego. Dopiero o godzinie 21.00 (cza-

su moskiewskiego) agencja TASS wydaje lakoniczne oświadczenie: „Doszło do awarii elektrowni atomowej w Czarnobylu. Uszkodzony został jeden z reaktorów. Przedsięwzięto środki w celu usunięcia następstw awarii. Poszkodowanym udziela się pomocy. Powołana została specjalna komisja rządowa.”

Bilans Czarnobyla jeszcze długo nie zostanie zamknięty. Jak dotąd zanotowano zwiększony poziom zachorowań na leukemię u dzieci, choroby tarczycy i anemię, zmiany w układzie immunologicznym, a także doniesienia o przypadkach katarakty, nie wyjaśnione stany znużenia, bólu głowy i depresji.

Likwidacja skutków

Niedługo po awarii rozpoczęła się akcja zabezpieczania reaktora. Wznoszono betonowo-stalowy „sarkofag”, który pokrył zniszczony budynek czwartego reaktora. Pracowało nad tym wielu tzw. „likwidatorów” - 400 tys. (wg innego źródła nawet i 800 tys.). „Likwidatorami” byli żołnierze, strażacy, ratownicy i ochotnicy. Nie mieli oni prawie żadnych zabezpieczeń przed promieniowaniem. Dane odnośnie tego, jakie dawki promieniowania otrzymali, są sprzeczne. Na pewno były uzależnione od pracy, jaką wykonywali. Znaczna

większość z nich nie została napromieniowana dawką przekraczającą dopuszczalne wartości. Część z nich jednak na pewno otrzymała groźną dla zdrowia ilość promieniowania. Według niektórych źródeł może być ona przyczyną chorób nawet 30 tys. „likwidatorów”.

W ciągu wszystkich tych lat w naszym kraju prowadzone były akcje mające na celu wspieranie osób, które ucierpiały podczas katastrofy na elektrowni atomowej. Określone kategorie obywateli korzystają z ulg, wiele osób otrzymało nowe mieszkania na terenach nie skażonych promieniowaniem. Chociaż, czy są w naszym kraju takie tereny? Czy mieszkają na Białorusi ludzie, których w żadnym stopniu nie dotknęła ta straszna tragedia? Moim zdaniem, po 26 kwietnia 1986r. świat stał się inny. Wszyscy nabraliśmy przekonania, co do ogromu niebezpieczeństwa, jakie kryje w sobie energia jądrowa.

Nie wyobrażamy sobie dziś życia i postępu bez wykorzystania „atomu pokojowego”, jednak niech pamięć o czarnym kwietniu 1986r. zawsze towarzyszy ludziom nauki, którzy w pogoni za sławą i uznaniem zapominają o ludziach, których ich eksperymenty mogą „słono” kosztować.

Przygotowała
Helena BOHDAN

ARCJA

„Sportowcy - dzieciom”

Białoruscy sportowcy, deputowani parlamentu, działacze społeczni oraz artyści zebraли się 21 kwietnia w Skidlu w rejonie grodzieńskim, by przeprowadzić kolejną akcję dobroczynną. Sprzęt AGD, RTV, inwentarz sportowy oraz inne cenne prezenty otrzymały z ich rąk rodziny wielodzietne oraz wychowankowie sierot i internatów, które znajdują się na terenie rejonu.

Iwan Siemienienia, deputowany Izby Przedstawicieli Zgromadzenia Narodowego RB, witając wszystkich zebranych zaznaczył, że ta akcja jest 19, które w ciągu 4 ostatnich lat przeprowadzane były z inicjatywy Narodowego Komitetu Olimpijskiego, Asocjacji Dziennikarzy Sportowych, sportowców naszego kraju oraz deputowanych parlamentu.

Jako pierwsze na scenę wyszły 10 kobiet odznaczonych

Orderem Matki, którym prezenty wręczyła Asol Śliwiec, srebrna medalistka mistrzostw świata w skokach akrobatycznych.

Artyści białoruscy przygotowali dla wszystkich zebranych w Domu Kultury Cukrowni w Skidlu wspólny koncert, którego tematem przewodnim było oczywiście macierzyństwo oraz dzieciństwo.

Alesia Czerniawska, mistrzyni Europy w taekwon-

do, zwracając się do zebranych, nie kryła wzruszenia: - Cieszę się bardzo, że miałam taką możliwość, by tu być, by zrobić coś dla innych. Chcę wam życzyć, by wasze dzieci wytrwale dążyły do zrealizowania swoich marzeń i planów, a rodzinom waszym chcę życzyć powodzenia.

Wiele ludzi dobrej woli zaangażowanych jest w takie akcje dobroczynne, potwierdził to obecny na koncercie w Skidlu Jurij Puntus, trener reprezentacji Białorusi w piłce nożnej. - Uważam, że my wszyscy powinniśmy być wdzięczni organizatorom tych akcji dobroczynnych. Powinniśmy być wdzięczni sportowcom, którzy z roku na rok angażują się w pomoc tym wspólnym rodzinom i pragnę Państwa zapewnić, że jestem gotowy o każdej porze

Asol Śliwiec wręcza prezenty kobietom odznaczonym Orderem Matki

dnia i nocy przyjść z pomocą, tylko zawołajcie - powiedziała, wręczając stroje sportowe i piłki wychowankom internatu w Porzeczu.

Początki szkoły-internatu dla sierot w Porzeczu w rejonie grodzieńskim sięgają trudnych lat II wojny światowej. Wtedy to był specjalny dom dziecka nr 1, w którym zamieszkały dzieci poległych żołnierzy. Dziś w internacie mieszkają 145 dzieci. 74 nauczycieli troszczy się o to, by wyrosły na wykształconych, ambitnych

ale, przede wszystkim, dobrych i czułych ludzi.

Wśród sponsorów akcji dobroczynnej znalazły się również: Grodzieński Obwodowy Urząd ds. Nadzwyczajnych, Grodzieńskie Obwodowe Zjednoczenie Związków Zawodowych, Przedsiębiorstwo Handlowe „Szans” z Porzecza, liczni przedsiębiorcy prywatni, organizacja kobieca „Nadzieja”, Zjednoczenie Społeczne „Białoruski Związek Kobiet”, Grodzieński Rejonowy Oddział Organizacji

„Bielaja Rus”, Grodzieński Obwodowy Komitet Zjednoczenia Społecznego BRSM, Grodzieńska Obwodowa Organizacja Białoruskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża.

Fakt tak pokaźnej listy darczyńców napawa optymizmem. Dobrze, że umiemy się dzielić z potrzebującymi, że dostrzegamy w naszym społeczeństwie ludzi potrzebujących pomocy i nie pozostajemy wobec nich obojętni.

Helena BOHDAN,
fot. J. WANIUKIEWICZ

Ceny paliw 26 kwietnia 2007

Koncern „Bielorusneft-Grodnoobłnieftieprodukt”			
H-80	AI-92	AI-95	Olej napędowy
1470	1840	2100	1470

Kurs walut Banku Narodowego 26.04.07r.

USD	LTL	RUB	PLN	EUR
2145,00	842,56	83,22	767,88	2908,94

Informacji udzieliła służba
SPAS001 tel. 001

Rozpoczął nową epokę

Rosja pożegnała Borysa Jelcyna

Były prezydent Rosji Borys Jelcyn został pochowany na Cmentarzu Nowodziewiczym w Moskwie. W ostatnią drogę odprowadzili go bliscy, przyjaciele i współpracownicy. Wśród kilkuset uczestników ceremonii były także osobistości oficjalne z zagranicy. Prezydent Rosji Władimir Putin złożył wcześniej hołd swemu poprzednikowi, kłaniając się przed otwartą trumną z jego ciałem, wystawioną w soborze Chrystusa Zbawiciela w Moskwie, głównej świątyni Rosji.

Na Cmentarz Nowodziewiczny kondukt żałobny z trumną Borysa Jelcyna w asyście honorowej motocyklistów przejechał m.in. obok Kremla i budynku rządu; w obu tych siedziach rosyjskich władz zmarły przywódca pracował w różnych okresach.

Ponad 20 tys. Rosjan przyszło w ciągu ostatnich kilkunastu godzin do soboru Chrystusa Zbawiciela, aby złożyć ostatni hołd Borysowi Jelcynowi. Przed pogrzebem otwarta trumna z ciałem Jelcyna została tam wystawiona na widok publiczny.

Hołd zmarłemu złożył jego wieloletni adwersarz, były prezydent ZSRR Michaił Gorbaczew, a także przedstawiciele rządu i parlamentu Rosji oraz dwaj eksprezydenci USA Bill Clinton i George Bush oraz były premier Wielkiej Brytanii John Major, prezydent Białorusi Aleksander Łukaszenko, Niemiec Harst Kochler, Armenii Robert Kaczarian oraz Litwy Valdas Adamkus. Unię Europejską reprezentowała komisarz ds. stosunków zewnętrznych Benita Ferrero-Waldner.

W imieniu władz Polski były prezydent Lech Wałęsa złożył hołd Borysowi Jelcynowi, składając się przed otwartą trumną z ciałem zmarłego. Wałęsa złożył kondolencje wdowie po Jelcynie - Nainie, a także jego córkom - Tatianie i Jelenie oraz innym członkom rodziny.

Arcybiskup Arseniusz, wikariusz patriarchy Moskwy i Wschodniej Aleksiego II, odprawił nabożeństwo za spójność duszy zmarłego. Oficjalna część uroczystości pogrzebowych rozpoczęła się o 12:30 czasu moskiewskiego. Po raz pierwszy od ponad 100 lat Rosja żegnała swojego przywódcę

w cerkwi - podkreślił Aleksy II.

Nabożeństwo było koncelebrowane przez trzech najstarszych członków Świętego Synodu: metropolitę krutickiego i kołomieńskiego Juwenalijusza, metropolitę smoleńskiego i kaliningradzkiego Cyryla oraz metropolitę kałuskiego i borskiego Klemensa. Borys Jelcyn jest pierwszym po zmarłym w 1894 roku carze Aleksandrze III władcą Rosji, chowanym zgodnie z tradycją prawosławną.

O Jelcynie

Władimir Putin: „Dzięki Borysowi Jelcynowi rozpoczęła się nowa epoka - wolna demokratyczna Rosja z nową konstytucją, otwierającą ludziom możliwość swobodnego wyrażania swoich myśli.

Odszedł człowiek, dzięki któremu zaczęła się cała epoka, powstała nowa, demokratyczna Rosja, wolna, otwarta na świat państwo, w którym władza rzeczywiście należy do narodu. (...) Siła pierwszego prezydenta Rosji polegała na masowym poparciu jego idei i dążeniu przez obywateli kraju. Dzięki woli i bezpośredniej inicjatywie Borysa Jelcyna przyjęto nową konstytucję, uznającą prawa człowieka za wartość wyższą. Ta konstytucja po raz pierwszy pozwoliła rozpocząć budowę realnej, efektywnej federacji”.

Aleksander Łukaszenko: - Odszedł z życia lider narodu, prawdziwy patriota swojego kraju, znakomity działacz, duszą bolejący za Rosję i jej naród. Białorusini na zawsze zachowają w swoich sercach pamięć o Borysie Jelcynie - szczerym przyjacielu i wielkim polityku z nazwiskiem, którego związane są najbardziej znaczące i zapominające się wydarzenia w rozwoju sojusznich stosun-

ków między białoruskim i rosyjskim narodem.

Angela Merkel nazwała Jelcyna „odważnym bojownikiem o wolność i demokrację” oraz „prawdziwym przyjacielem Niemiec”. W liście kondolencyjnym, przesłanym na ręce Władimira Putina, napisała, że wkład Borysa Jelcyna w rozwój współpracy między Rosją a Niemcami pozostanie niezapomniany.

Gerhard Schröder określił zmarłego przywódcę jako ważnego partnera Niemiec i przypomniał, że w okresie prezydentury Jelcyna Rosja pogłębiła polityczną i ekonomiczną współpracę z Niemcami.

„Zasług Jelcyna dla stosunków rosyjsko-niemieckich i pokoju światowego nie sposób przecenić” - powiedział z kolei Helmut Kohl. Były kanclerz również podkreślił, że odszedł przyjaciel Niemiec.

Żal z powodu śmierci „prezydenta, który otworzył Rosji oczy na świat i Europę” wyraził minister spraw zagranicznych Niemiec Frank-Walter Steinmeier.

Lech Wałęsa: - Odszedł wielki człowiek swoich czasów. Ludzie, którzy otwierali przed innymi nowe czasy. Dziś chyłczo przed Prezydentem Borysem Jelcynem. Przed Jelcynem politykiem, mężem stanu. Przed Jelcynem człowiekiem, którego los nie oszczędzał.

Zasługi Borysa Jelcyna są niezaprzeczalne dla nas, Polaków, dla tej części Europy, dla całej Europy i świata. Tak naprawdę to on rozmontował Związek Radziecki, podpisując w 1991r. z przywódcami Białorusi i Ukrainy porozumienie o likwidacji ZSRR. I nie bał się oznajmić tego Gorbaczowowi. Ten mało nie dostał zawału. Nikt inny nie potrafiłby, i przede wszystkim nie miałby od-

wagi tego zrobić. Rzucić partyjną legitymację w tamtych czasach też nie. Był pierwszym rosyjskim przywódcą, który złożył kwiaty w Katyniu. My, Polacy, jesteśmy wrażliwi na symbole. On musiał to rozumieć. (...) To za jego czasów i za jego przyczyną zrobiliśmy wielki skok wolnościowy i cywilizacyjny. Skok do nowej obecnej epoki. Dziś widać, jaką miał intuicję polityczną, jak w wielu sprawach, decyzjach wyprzedzał innych, myślał do przodu. Nie bał się krytyki, kpił z niej, robił swoje. Nie kalkulował, chociaż był wytrawnym strategiem. Był wielkim, silnym politykiem. Był człowiekiem z krwi i kości. Wieczny odpoczynek racz mu dać, Panie...

Zwierzchnik Kościoła katolickiego w Rosji, arcybiskup Moskwy Tadeusz Kondrusiewicz napisał w posłaniu o wdzięczności katolików dla Borysa Jelcyna za „uzdrowienie życia duchowego” i zaproszenie papieża do Rosji. W posłaniu arcybiskup Kondrusiewicz napisał, że za prezydentury Jelcyna stworzono niezbędne warunki prawne i społeczno-polityczne dla normalizacji działań duszpasterskich i dla uzdrowienia w Rosji życia duchowego ludzi różnych wyznań. Katolicki hierarcha wyraził uznanie dla Jelcyna za stworzenie przy prezydencie rady ds. współpracy z organizacjami religijnymi, do której weszli dwaj rosyjscy hierarchowie katolicki, i za zaproszenie dla Jana Pawła II do złożenia wizyty w Rosji. Rosyjscy katolicy łączą się z prawosławnymi w swych modlitwach o spójność duszy Borysa Jelcyna - napisano w posłaniu.

Prezydent Ukrainy Wiktor Juszczenko przesłał do prezydenta Rosji list, w którym wyraził żal z powodu śmierci Borysa Jelcyna - wielkiego demokrata i wydatnego polityka, który miał ogromny wkład w odrodzenie Rosji, a także powstanie suwerennych państw na terytorium byłego ZSRR.

Leonid Kuczma, który wielokrotnie spotykał się z Borysem Jelcynem, najpierw jako premier, a potem prezydent Ukrainy, zaznaczył, że walczył on o powstanie nowej niepodległej Rosji, a przez całe życie był oddany ideałom wolności i demokracji.

Przygotowała
Helena BOHDAN

USA-ROSJA

Stany Zjednoczone zaproponowały Rosji współpracę w ramach systemu antyrakietowego. Amerykański sekretarz obrony Robert Gates na spotkaniu z rosyjskim ministrem obrony zaoferował Rosjanom wspólną pracę nad ulepszeniem tarczy antyrakietowej. Propozycja dotyczy wymiany informacji. Gates zapewnił, że Stany Zjednoczone są gotowe informować Rosjan o ewentualnych startach rakiet z terytoriów państw, które znajdują się w polu obserwacji systemu. Sekretarz obrony poinformował, że to nie wszystkie możliwości współpracy i że powołany zostanie rosyjsko-amerykański zespół ekspertów, który będzie dalej negocjował warunki. Gates po raz kolejny zapewnił Rosjan, że tarcza antyrakietowa i jej elementy, które mają być zainstalowane w Polsce i Czechach, nie są skierowane przeciw Rosji.

POLSKA

Warszawski sąd uznał trzech Polaków za winnych pobicia dwa lata temu czworga dzieci rosyjskich dyplomatów. Sąd skazał Filipa P. na rok więzienia, a Pawła B. na 10 miesięcy. Grzegorz L. otrzymał karę roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności w zawieszeniu.

Dwaj górniczy zginęli, a trzech zostali ranni w wyniku podziemnego zawалу skał stropowych, do którego doszło 23 kwietnia późnym wieczorem w kopalni węgla kamiennego „Staszic” w Katowicach. Przez całą noc 720 m pod ziemią trwała akcja ratownicza.

Łącznie z ofiarami nocnego wypadku, w tym roku w kopalniach węgla kamiennego zginęło już pięciu górników, a w całym polskim górnictwie dziewięciu. Poprzedni śmiertelny wypadek w kopalni miał miejsce zaledwie kilka godzin przed tragedią w „Staszicu” w kopalni „Rydułtowy-Anna” zginął 42-letni górnik-kombajnista.

Była poseł SLD i była minister budownictwa Barbara Blida nie żyje. Kobieta postrzeliła się w łazience podczas przeszukiwania jej domu w Siemianowicach Śląskich przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego 25 kwietnia. - Miała zostać zatrzymana wraz z 13 innymi osobami w ramach śledztwa dotyczącego afer w przemyśle węglowym - poinformował rzecznik Prokuratury Okręgowej w Katowicach, Tomasz Tadla.

Osobom, które są zatrzymywane w tej sprawie, prokuratura zamierza postawić zarzuty m.in. wręczania i przyjmowania korzyści majątkowych, prania brudnych pieniędzy oraz poświadczania nieprawdy w dokumentach. Prokurator nie powiedział, jakie były konkretne zarzuty dotyczące Blidy.

Barbara Blida podczas rewizji poprosiła o możliwość skorzystania z łazienki. Tam postrzeliła się w klatkę piersiową. Mimo reanimacji, podjętej przez funkcjonariuszy, zmarła. „Nic w zachowaniu kobiety nie wskazywało na to, że może dojść do tragedii. Podczas przeszukiwania panowała spokojna atmosfera” - napisała w informacji ABW.

Koordinator ds. służb specjalnych Zbigniew Wassermann poinformował, że minister sprawiedliwości, prokurator generalny postanowił o wszczęciu śledztwa w sprawie okoliczności śmierci Barbary Blidy. Wewnętrzne śledztwo w tej sprawie przeprowadzi Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Blida, przez wiele lat jeden ze śląskich liderów SLD, była posłem na Sejm w latach 1989-2005. Od 1993 do 1996r. była ministrem gospodarki przestrzennej i budownictwa w kolejnych gabinetach Waldemara Pawlaka, Józefa Oleksego i Włodzimierza Cimoszowicza. W 1997r. była prezesem Urzędu Mieszkalnictwa i Rozwoju Miast, a ostatnio prezesem dużej firmy deweloperskiej.

FRANCJA

Francuskie MSW podało oficjalne rezultaty wyborów prezydenckich. Nicolas Sarkozy zdobył 31,18 procent głosów, na Ségolene Royal głosowało 25,87 procent wyborców. Poparcie dla François Bayrou wyniosło 18,57 procent, natomiast Jean-Marie Le Pen musiał zadowolić się skromnym rezultatem - 10,44 procent głosów. Podane przez ministerstwo rezultaty różnią się nieco od tych, które publikowano wcześniej. Jest to spowodowane faktem, że z opóźnieniem zostały policzone głosy wyborców mieszkających za granicą.

84,6 proc. Francuzów, zapisanych na listy wyborców, wzięło udział w głosowaniu. Zwolennicy Nicolasa Sarkozy'ego i Ségolene Royal przygotowują się już do drugiej tury wyborów. Odbyły się już pierwsze wiece wyborcze w ramach kampanii przed tą turą. Nicolas Sarkozy spotkał się ze swoimi zwolennikami w Dijon, natomiast Ségolene Royal udała się do Valence. Debata telewizyjna między dwójkiem kandydatów odbędzie się 2 maja.

IAR/TVN24/PAP/HB

POLSKA-ROSJA

Nie przyniosły rezultatu kolejne rozmowy Rosji z UE dotyczące zniesienia rosyjskiego embarga na import polskiej żywności. Na Cyprze dyskutowali o tym unijny komisarz Markos Kyprianou i rosyjski minister rolnictwa Aleksiej Gordiejew.

Kyprianou przyznał, że rozmowy były trudne, bo obie strony różnią się w wielu sprawach. Ro-

sja nie zmienia swojego stanowiska - Moskwa wciąż twierdzi, że Polska nie spełnia norm bezpieczeństwa w transzycie żywności.

Komisja Europejska jest natomiast zdania, że wszelkie uchybienia zostały usunięte. Szef Komisji Europejskiej Jose Barroso uważa, że przesłane wyjaśnienia są wystarczająco jasne dla Rosji, by rozważyła ona zniesienie

embarga.

Brak porozumienia nie jest zaskoczeniem dla polskich eksporterów. Prezes Związku Producentów, Eksporterów i Importerów Mięsa „Polskie Mięso” Witold Chojński uważa, że sprawa nie zostanie załatwiona, dopóki nie dojdzie do politycznego porozumienia na najwyższym szczeblu. Podkreślił ponadto, że z każdym

tygodniem embarga polscy rolnicy oraz eksporterzy mięsa i jego przetworów ponoszą ogromne straty, których nie rekompensuje poszukiwanie nowych rynków zbytu.

Rosja wprowadziła zakaz importu polskiego mięsa i produktów roślinnych w listopadzie 2005r., oskarżając Polskę o łamanie przepisów sanitarnych. Zda-

niem polskich władz, powody embarga są polityczne. Dlatego w grudniu ub. roku Warszawa zgłosiła weto w sprawie negocjacji Moskwy z Brukselą na temat nowego porozumienia o partnerstwie. Wszystkie strony liczą na to, że problem uda się rozwiązać przed rozpoczęciem szczytu Rosja-Unia, zaplanowanego na 23 maja w Samarze.

IAR/HB

Fiasko negocjacji

PONIEDZIAŁEK, 30 KWIEŚNIA

БТ

6:55 Мультфильмы
7:55 Доброе утро, Беларусь!
9:00, 12:00, 15:00 Новости
9:05 «Городок». Илья Олейников и Юрий Стоянов
9:50 «Панорама недели»
11:10 Док. фильм «Женские портреты. Оди Хелберн»
12:10 Комедия «Свадьба с приданым»
14:05 В мире моторов
14:30 Вокруг планеты
15:10 Новости региона (Гродно)
15:25 ЕвроФест. День за днем
15:35 Фигуры
16:05 Время спорта
16:25 Фильм «Оливер Твист»
18:05 Комедия «Служебный роман»
21:00 Панорама
21:30 «Высокооктановый союз». Видеофильм
22:00 Драма «Мемуары гейши»
00:35 Футбол. Лига чемпионов. Видеожурнал
01:05 Все стихи

ОНТ

07:00 «Наше утро».
08:00, 09:00, 16:00, 20:30 Наши новости.
09:05 Контур.
10:10 «Дыхание планеты».
10:40 «Непутевые заметки» с Дмитрием Крыловым.
11:00 Пока все дома.
11:55 Фазенда.
12:30 «Умники и умницы».
13:15 «Дикий молодец».
13:50 «Алиса в стране чудес». Мультфильм.
14:20 «Две звезды».
16:10 Фильм «Высота».
18:05 Ералаш.
18:20 Бенефис Геннадия Ветрова.
20:50 Фильм «Медовый месяц в Вегасе».

22:45 Фильм «Чувствую Миннесоту»
00:35-02:50 Комедия «Ширли-Мерли».

ЛАД

7:00 Киноповесть «Машенька»
8:15 «Сладкий плод». Телесериал
9:05, 18:30 Сериал «Городской романс»
9:55, 21:20 Сериал «Крутые повороты»
10:50 Док. фильм «Портрет на фоне себя». Художник Владимир Цеслер
11:15 Хорошие новости
11:45 Телебарометр
12:00 «Пой, душа!» Фольклорные ансамбли г.Минска
12:25 Вас вызывает Спортландия
13:05 Школа ремонта
13:55 Трагикомедия «Собачье сердце»
16:10 Мультсериал «Коллекция подарков»
16:35 Сериал «Неземная гейша»
17:00 Док. сериал «Архитектурные шедевры»
17:30 «Тема». Информационно-аналитическая программа (Гродно).
18:10 «Числобук» (Гродно)
18:25 Музыкальная страница.
19:30 Едим дома
20:05 Калыханка
20:20 Белорусское времячко
22:25 Футбол. Чемпионат Англии. Премьер-лига. Обзор тура
23:20 Сериал «Чего боятся мужчины, или Секс в небольшом городе»

СТВ+RENTV

06:15 «С чего начинается утро».
07:30 «Неделя» с Еленой Ходоренок.
08:45 «Большой завтрак».

09:20 «Рожденные в СССР».
10:00 «Спортивная неделя».
10:30 «Из достоверных источников».
10:45 Фильм «Москва-Кассиопея».
12:05 «Чрезвычайные истории»: «Одинокий отец желает познакомиться».
13:00 «Есть контакт».
13:30 «Дороги Ирины Дорофеевой».
14:00 Муз. комедия «Волга-Волга».
16:30 «Женский взгляд».
17:10 Комедия «Ехали два шофера».
19:40 Комедия «Особенности национальной охоты».
21:30 Комедия «Единственная на свете».
23:20 Триллер «Зловещая темнота».

РТР

07:00, 11:00, 14:00, 20:00 ВЕСТИ.
07:10 Драма «Мы, НИЖЕПОДПИСАВШИЕСЯ»
09:30 «Смехопанорама Евгения Петросяна»
10:00 «Горячая десятка».
11:10 Местное время. Вести-Москва.
11:20 «Сто к одному». Телеигра.
12:20 Фильм.
13:05 «Кто правит Миром?»
14:20 Экранизация романа Н.Стивенсона «ОСТРОВ СОКРОВИЩ»
17:30 Городок. Дайджест. Развлекательная программа.
18:00 «Аншлаг и Компания»
20:15 Комедия «РЕБЕНОК НАПРОКАТ»
22:15 Фильм «БЕЛЫЙ

ОХОТНИК, ЧЕРНОЕ СЕРДЦЕ»

НТВ

08:40 Детский фильм «Я первый раз тебя увидел».
10:00, 13:00, 16:00, 19:00 Сегодня.
10:20 Комедия «Артистка из Грибова».
13:25 «Особо опасен!».
14:00 Муз. комедия «Волга-Волга».
16:30 «Женский взгляд».
17:10 Комедия «Ехали два шофера».
19:40 Комедия «Особенности национальной охоты».
21:30 Комедия «Единственная на свете».
23:20 Триллер «Зловещая темнота».

TVP 1

06:10 Первый крик
06:35 Встае dzień
06:40 Rolnictwo na świecie
07:00 Kawa czy herbata?
09:00, 13:00, 16:00, 20:30 Wiadomości
09:15 Kwadrans po ósmej
09:30 Feniks i dywan; serial
10:05 Budzik
10:35 Królewska Broda
11:50 Wielki świat małych odkrywców
12:05 Rodzina jak z nut
13:10, 18:30 Klan; telenowela
13:35, 19:30 Plebania; telenowela
14:00 Program rozrywkowy
14:15 Tajemnica trzynastego wagonu; film sens.
16:10 Kiedy słońce było Bogiem; serial
17:05 Moda na sukces; serial
18:00 Teleexpress
18:20 Na celowniku
19:00 Jaka to melodia?
20:00 Wieczorynka
21:10 Wystąpienie

Marszałka Senatu
21:25 Na własne oczy
22:25 Zaproszenie do Teatru Telewizji
00:05 Z reflekssem
00:25 Śmiertelna gorączka; horror
01:55 Król kokci; serial
02:45 Konkwistador po polsku

TVP 2

06:35 Ocean Avenue; serial
08:05 TELEZAKUPY
08:20 Przyslanek praca
08:35 Niezwykły świat natury
09:00, 13:35, 15:05, 18:55 Bezpieczne drogi
09:05, 16:50 Na dobre i na złe; serial
10:00 Pytanie na śniadanie
11:45 Codzienna; serial
12:15 Magnum; serial
13:05 Przygody Tarzana; serial
13:40 Niesfome aniołki
14:10 W chińskim przedszkolu
14:45 Znaki czasu
15:10 Smaczne Go!
16:00 Dr Quinn; serial
17:45 Oto jest pytanie
18:15 Z Dwójką bezpiecznie
18:25 S.O.S. Dzieciom!
19:00 Program lokalny
19:45, 23:00 Panorama
20:05 Zakreślony tydzień
20:40 Starter
21:05 M jak miłość; serial
21:55 Kulisy serialu
22:05 Pogoda na piątek; serial
23:30 Biznes
23:35 Warto rozmawiać
00:30 Kryminalne zagadki Las Vegas; serial
02:00 Wieczór artystyczny

TVP3

07:00 Kurier Pogoda
Przegląd prasy
08:45, 19:00, 22:45 Obiektów
08:55, 09:00, 09:30, 10:00, 10:30, 11:00, 11:30, 12:00, 12:30, 13:00, 14:00, 14:30, 15:30, 16:30, 17:30, 18:30,

18:30, 21:30, 22:30, 23:30, 00:30, 02:10 Kurier
09:20, 10:55, 11:48, 12:48, 13:47, 14:48, 17:03 Serwis ekonomiczny
09:24, 09:35, 10:05 Przegląd prasy
09:25, 10:25 Kamera Kuriera
09:40, 10:10, 10:48, 11:03, 11:50, 12:50, 13:50, 14:50, 15:50 Serwis sportowy
09:45 Magazyn Łomżyński
10:50, 11:05, 11:55, 12:55, 13:55, 14:20, 14:55, 15:20, 15:53, 16:20, 16:55 Serwis Kulturalny
11:10 Kurier Gość
12:04 Kurier Biznes
13:05, 15:03 Kurier Świat
14:03, 16:00 Kurier Komentarze
17:00 Kurier flesz
17:05 Serwis sportowy
17:10 Rozmowa dnia
17:45 Gość dnia
17:55 Warto tam być...
18:00 Everyday English
18:15, 23:15, 01:25, 02:35 Plus – minus
19:20 Przegląd Suwalsko-Mazurski
19:30 Podlaskie Forum Parlamentarne
19:55 Powroty
20:00 Szansa dla wszystkich
20:30 Pod Twoją Obronę
21:00 Telekurier
21:55, 01:40 Trzeci wymiar
23:40 16/16
00:00 Sportowy Wieczór
00:55, 03:10 Dzisiejsze Chiny

Polonia

07:00 Kawa czy herbata?
09:00, 13:00, 20:30, 02:30 Wiadomości
09:15 Kwadrans po ósmej
09:35, 16:45 Jedynećka
10:00, 17:30 My Wy Oni
10:25 Za furtką Polska
10:45 Mój pierwszy raz
11:40 Biografie
12:30, 19:55, 01:55 Plebania; telenowela
13:10, 21:20, 03:05 Klan; telenowela
13:35 Doktor Niewo
14:05 M jak miłość; serial

15:00 Chłopi; serial
15:55 Porozmawiajmy
17:15 Między Odrą a Renem
18:00 Teleexpress
18:15 Kinematograf
18:40, 00:50 Od Okołu do Nowego Miasta
19:00, 01:15 Świadkowie nieznanych historii
19:30 Kościół i świat
19:40, 01:45 Reportaż
20:20 Dobranocka
21:10, 02:59 Wystąpienie Marszałka Senatu
21:45, 03:25 Praca bez granic
22:15, 03:55 Sportowy tydzień
22:45, 04:25 Warto kochać; serial
23:35, 05:20 Historia opozycji
00:30 Panorama
00:50 Biznes
02:20 Dobranocka za oceanem
02:55 Sport
06:10 Zaczęło gwiazd
06:40 Salon kresowy

Polsat

07:00 Wstawaj! Gramy!
07:50 Siła miłości - serial
08:45 TV market
09:00 Halo! Kasa!
09:55 Roseanne - serial
10:25, 16:15 Rodzina zastępcza - serial
11:00 Sekret Laury - telenowela
12:00 Metamorfozy
12:30, 20:30 Samo życie - serial
13:00 Dom nie do poznania
14:00 Jesteś moim życiem - telenowela
15:00, 19:00 Pierwsza miłość - serial
15:45 Świat według Bundy'ch - serial
16:50, 19:50 Wydarzenia
17:25 Interwencja
18:00 Gra w ciemno
21:00 Z Archiwum X - serial
22:00 Pięty element - thriller
00:30 Red Bull X-Fighters
01:30 Bumerang
02:10 Magazyn sportowy
04:10 Dziewczyny w bikini
06:00 Music Spot

WTOREK, 1 MAJA

БТ

7:00 Доброе утро, Беларусь!
9:00, 12:00, 15:00 Новости
9:05 Утренняя волна
9:35 Муз. комедия «Вольный ветер»
11:45 Док. фильм «Белорусский каравай»
12:10 Новости региона (Гродно)
12:25 Время спорта
12:45 Мелодрама «Женская работа с риском для жизни»
15:10 Хоккей. Чемпионат мира. Австрия-Беларусь. Прямая трансляция
17:30 Комедия «Семь нянек»
18:55 «Я буду жить для тебя». Финальный гала-концерт заслуженной артистки Республики Беларусь Анжелики Агурбаш во Дворце Республики
21:00 Панорама
21:40 Футбол. Лига чемпионов. Полуфинал. «Ливерпуль» - «Челси». Прямая трансляция
23:40 «Дисотека СССР». Концертная программа

ОНТ

07:00 «Наше утро».
08:00, 09:00, 16:00, 20:30 Наши новости.
09:05 Фильм «Весна».
10:55 Комедия «Спортлото-82».
12:40 Комедия «Девушка без адреса».
14:10 Фильм «Самая обаятельная и привлекательная».
16:10 «Кривое зеркало».
17:45 «От Алеси до Алеси». Концерт ансамбля «Сябры».
20:50 «Вечер с Максимом Галкиным».

00:30-02:20 Комедия «Здравствуй, мы Ваша крыша!».

ЛАД

7:00 Утренняя подзарядка
8:00 «Сладкий плод». Телесериал
8:50, 18:30 Сериал «Городской романс»
9:40, 21:30 Сериал «Крутые повороты»
10:35, 19:30 Едим дома
11:05 ПРОДвижение +
11:20 Женсовет
11:45 Мультфильм «Трактористы»
12:05 Муз. комедия «Свинарка и пастух»
13:35 Комедия «Кубанские казаки»
15:05 Комедия «Детали» «Иди ты в баню!»
17:30 «Тема». Информационно-аналитическая программа (Гродно).
17:50 «Время спорта» (Гродно)
18:10 «Числобук» (Гродно)
18:25 Музыкальная страница.
20:05 Калыханка
20:20 Белорусское времячко
21:20 Хроника последних дней
22:35 Хоккей. НХЛ. Матч плей-офф
00:35 «Шок-О-ЛАД»

СТВ+RENTV

06:15 «С чего начинается утро».
08:30 «Столичный футбол».
09:00 «Репортер СТВ».
09:30 «Наш дом».
09:55 Фильм «Отолки во Вселенной».
11:15 «Анастасия». Мультфильм.
12:40 Мелодрама

«Дорогой мой человек».
14:30 «Очевидец представляет: самое смешное». Лучшее.
15:20 Комедия «Белые росы».
16:55 «Званный ужин 3».
17:40 «Автопанорама».
18:00 «Когда смешно, тогда не страшно».
Концерт Михаила Задорнова.
19:30 «24 часа».
20:05 Фильм «Реальные девушки».
22:00 «Я буду ждать тебя!». Концерт Галины Шишковой.
00:00 «Горячий лед».
00:30 «Тема дня».
00:35 Комедия «Ошибочно обвиненный Лесли Нильсен».

РТР

07:10 Драма «ДЕРЕВЕНСКАЯ ИСТОРИЯ»
08:45 «Диалоги о животных».
09:15 Фильм «ПРОПАВШАЯ ЭКСПЕДИЦИЯ»
11:30 «Винни-Пух».
«Винни-Пух идет в гости». Мультфильмы.
12:05 Большой юмористический концерт.
14:00, 17:00 ВЕСТИ.
14:20 «Этот пылкий влюбленный». Владислав Стрельчик.
15:15 Фильм «ЗОЛОТАЯ РЕЧКА».
17:10 Концерт ансамбля «Сябры».
19:10 Фильм «КОСТИ И СОБАКИ»
21:10 Юбилейный концерт Льва Лещенко в Государственном Кремлевском дворце с участием Владимира

Винокура, Ларисы Долиной, Николая Баскова, Лаймы Вайкуле и многих других.
00:20 Фильм «ДЖЕЙСОН ИКС»

НТВ

08:30 Комедия «Щедрое лето».
10:00, 13:00, 16:00, 19:00 Сегодня.
10:20 «Без рецепта».
10:55 Праздничный концерт «Звезды на НТВ».
13:25 Мелодрама «Невестка».
14:35 «Валерия. Нежность моя». Большой концерт в СК «Олимпийский».
16:20 «Один день. Новая версия».
17:00 Боевик «Шпионские игры: Излучатель смерти».
19:40 Комедия «Особенности национальной рыбалки».
21:35 Боевик «Схватка».

TVP 1

07:00 Таймисны прыроды
07:30 Przeżyj to sam
08:15 Niebieskie jak Morze Czarne; komedia
09:30 Feniks i dywan; serial
10:00 Domowe przedszkole
10:30 Gdzie jest Nemo?
12:15 Wolny dzień pana Ferrisa Buellera; komedia
14:00, 20:30 Wiadomości
14:10 Kuchnia z Okrasą
14:30, 15:55, 16:55, 17:40, 18:20 Jedynka w ogrodach
14:45 Długi weekend; film
16:10 Kiedy słońce było Bogiem; serial
17:10 Śmiechu warte
17:30 Przed Eurowizją
18:00 Teleexpress
18:30 Klan; telenowela

19:00 Jaka to melodia?
19:30 Plebania; telenowela
20:00 Wieczorynka
21:20 Dylematu; serial
22:15 Kabaret pod Egidą
23:00 Nie ma róży bez ognia; komedia
00:40 Moje serce zostało z wami; dramat
02:25 Król kokci; serial
03:10 Szamanka; dramat

TVP 2

06:55 Lokatorzy; serial
07:50 Świat Królika Piotrusia
08:15 M jak miłość; serial
09:05 Zakłète ogrody Afryki
10:00 Heidi; film
11:40 Zbudujemy socjalizm
12:35 Słodka Irma; komedia
15:00 Familia da telenowela
16:00 Europa da się lubić
16:50 Inspektor Gadżet; komedia
18:10 Jubileusz 50-lecia OTV Poznań
19:00 Program lokalny
19:25 Program public.
19:45, 23:00 Panorama
20:10 Jak rozpętałem II wojnę światową; komedia
21:40 M jak miłość; serial
22:35 Tajemnica «M jak miłość»
23:45 Liga Mistrzów
00:40 Ukryte pragnienia; dramat
02:50 Kobiety na sprzedaż

TVP3

07:40, 12:04, 13:00, 14:00, 16:00, 00:40 Film dok.
08:30, 09:30, 10:30, 11:30, 12:30, 13:30, 14:30, 15:30, 16:30, 17:30, 18:30, 21:30, 22:30, 23:30, 02:05 Kurier
08:45, 19:00, 22:45 Obiektów
09:00 Reportaż

09:35 Przegląd prasy
09:45 Przegląd Suwalsko-Mazurski
10:00 Światowiec
10:45, 11:47, 12:47, 13:47, 14:49, 15:47, 17:00 Serwis sportowy
10:50, 11:50, 12:50, 13:50, 14:47, 14:50, 15:50 Serwis Kulturalny
11:00, 15:00 Bombowcy - Do maszyn
17:05, 00:25 16/16
17:45, 23:05 Gość dnia
17:55 Warto tam być...
18:00 Ahora Espanol
19:20 Szerokiej drogi!
19:30 Maniacy
19:50 Kinoman
20:00 Parlament nasza sprawa
20:30 U źródeł wiary
21:00 Telekurier
21:55, 01:35 Trzeci wymiar
23:00 Sport
00:00 Sportowy Wieczór
03:05 Zakazane miasto

Polonia

07:00 Grający z talerza; film
08:40 Alfabet Józefowicza
09:35, 16:45 Domisie
10:00, 17:40, 06:45 Reportaż
10:15 Ojczyzna polszczyzna
10:30 Salon kresowy
10:45 Słodkiego, miłego życia
11:35 Historia opozycji
12:30, 19:50, 01:50 Plebania; telenowela
13:00, 21:10, 03:00 Klan; telenowela
13:25 Praca bez granic
14:00, 20:30, 02:30 Wiadomości
14:10 Warto kochać; serial
14:55 Sportowy tydzień
15:35 Magia lalki
16:15 Oczywiście

16:30, 19:40, 01:40 Polska z bocznej drogi
17:10 Magazyn Medyczny
17:25 Zwierzowiec
18:00 Teleexpress
18:15, 06:20 Labor znaczący praca
18:40 Dziką Polską
19:10, 05:50 Łóżko Lenina
20:15 Dobranocka
21:35, 03:25 Polska racja
22:05, 03:55 W stronę świata
22:30, 04:20 Niech no tylko zakwitną jabłonie; film
00:00 Panorama
00:25 Warto rozmawiać
01:10 Podróże kulinarne
02:15 Dobranocka za oceanem
02:55 Sport

Polsat

07:00, 19:00 Pierwsza miłość - serial
08:10 Serial komediowy - serial
08:35 Sonic X
09:25 Roseanne - serial
10:25 Przygody Gallawantów
11:20 Człowiek z M-3 - komedia
13:15 Wielka majówka - film
14:00 Jesteś moim życiem - telenowela
15:00 Niejaki Joe - komediodramat
16:55 Connie i Carla - komedia
19:50 Wydarzenia
20:30 Samo życie - serial
21:00 Piotr Bałtroczyk przedstawia
22:00 Zakochana złośnica - komedia
00:10 Operacja Delta Force V - film
02:10 Magazyn sportowy
05:10 Nocne randki
06:00 Music Spot

Orełdownik przed Bogiem

Kult św. Wojciecha

Uroczystość św. Wojciecha obchodzimy 23 kwietnia, upamiętniając datę jego męczeńskiej śmierci. Jest on głównym patronem Polski obok Matki Bożej Królowej Polski (uroczystość 3 maja) i św. Stanisława Biskupa i Męczennika (uroczystość 8 maja). Św. Wojciech należy do najbardziej popularnych świętych, którym oddaje się cześć w Polsce. Wyrazem tej pobożności jest fakt, że w tę uroczystość zbiera się przy grobie św. Wojciecha cały Episkopat Polski, a na wzgórzu Św. Wojciecha gromadzi się kilka tysięcy ludzi.

Dla bardzo wielu wiernych gnieźnieńska uroczystość jest jednym z najważniejszych wydarzeń w ciągu roku, podobnie jak odpusty organizowane w rocznicę śmierci świętego w Gdańsku, w Świętym Gaju (dzisiejsza miejscowość, nieopodal której miała miejsce męczeńska śmierć świętego) i w tych miejscowościach, gdzie są kościoły pw. Św. Wojciecha (ok. 170 kościołów i kaplic).

Kult św. Wojciecha jest mocno utrwalony w kulturze polskiej przez oficjalny patronat nad Polską, nieodłącznie kojarzony z patriotyzmem, polskością i tradycją chrześcijańską. Niestety, za tą pobożnością często nie idzie w parze wiedza dotycząca życia

Św. Wojciech

i znaczenia tego świętego.

Męczeńska śmierć św. Wojciecha stała się dla tworzącej się Polski w X w. wydarzeniem o wymiarze międzynarodowym. Jego osoba bowiem, mało znana w Polsce, w znacznej mierze jeszcze pogańskiej, była dość dobrze znana w państwach europejskich. Stało się tak poprzez podróże biskupa

Wojciecha do Włoch, Francji i Niemiec, gdzie zaprzyjaźnił się z cesarzem Ottonem III. Właśnie cesarz zawiadomił o jego śmierci papieża i poprosił o kanonizację. Papież Sylwester II, po spisaniu życiorysu świętego na podstawie zeznań świadków naocznych, w 999r. uroczystość wpisał św. Wojciecha do katalogu świętych.

Jego śmierć na ziemiach polskich i ogłoszenie go świętym miały bez wątpienia wpływ na powstanie arcybiskupstwa w Gnieźnie, które było niezależne od silnego sąsiada - Niemiec i tamtejszego Kościoła. Do Gniezna, gdzie złożono ciało Wojciecha, przybył cesarz Otto III w 1000r. i nazwał Bolesława Chrobrego „przyjacielem i sprzymierzeńcem”, włożył mu na głowę diadem cesarski i ofiarował włócznie św. Maurycego jako znak uznania naszego państwa w ówczesnym świecie.

Rzecz ciekawą jest także fakt, że była to pierwsza w dziejach Kościoła kanonizacja, ogłoszona przez papieża. Wcześniej bowiem kanonizacje ogłaszali miejscowi biskupi. Przez wyniesienie św. Wojciecha na ołtarze Polska zaistniała w sposób wyraźny na scenie chrześcijańskiej Europy, a jednocześnie otrzymała patrona i orełdownika przed Bogiem.

Damian KWIATKOWSKI/
NIEDZIELA

Nadzieja zbawienia

Dusze nieochrzczonych dzieci nie idą do otchłani („limbus puerorum”), lecz do nieba. Do takiego wniosku doszła Międzynarodowa Komisja Teologiczna, ogłaszając dokument zatytułowany „Nadzieja zbawienia dla dzieci, które umierają bez chrztu”. Już w 1984r. obecny papież, wówczas prefekt Kongregacji Nauki Wiary, opowiadał się za rezygnacją z tej koncepcji, argumentując, że „była to zawsze jedynie teologiczna hipoteza”. Komisja pracowała nad tą zawiłą kwestią od 2004 roku, gdy kierował nią właśnie kardynał Joseph Ratzinger. Z ujawnionych fragmentów dokumentu w tej sprawie wynika jasno, że teolodzy uznali, iż dusze dzieci, które umarły bez chrztu, idą do raju.

Tekst „Nadzieja zbawienia dla dzieci, które umierają bez chrztu”, liczący 41 stron, zaaprobowany został przez Benedykta XVI i w całości ukaże się 5 maja w dwutygodniku włoskich jezuitów „La Civiltà Cattolica”. Tak więc, podkreślają komentatorzy, papież ostatecznie przekreślił koncepcję, z którą nie zgadzał się jako teolog. Ansa pisze zaś: „Od dawna w Kościele nikt nie wierzył w limbus, a teraz pojęcie to zostało ostatecznie anulowane”.

Ponadto zwraca się uwagę na to, że zajęcie stanowiska w tej sprawie było dla Kościoła nie tylko kwestią czysto teoretyczną, ale też pilną potrzebą ze względu na poważny problem duszpasterski. Rośnie bowiem liczba dzieci, które umierają bez chrztu, i to, jak się zauważa, zarówno dlatego, że ich rodzice nie są katolikami, jak i dlatego, że „dzieci padają ofiarami aborcji”.

Pojęcie otchłani, czyli limbus puerorum, nigdy nie było dogmatem i nie zostało wymienione w Katechizmie Kościoła katolickiego z 1992r. Członkowie Komisji Teologicznej, kierowanej obecnie przez prefekta Kongregacji Nauki Wiary kardynała Williama Levadę, stwierdzili z naciskiem, że „ludziom coraz trudniej zaakceptować to, że Bóg jest sprawiedliwy i miłosierny, a jednocześnie pozabawia dzieci, które nie popełniły grzechów, wiecznego szczęścia”.

PAP/ONET/KAI/HB

POLSKA

Droga na ołtarze

Uroczysta msza św. z okazji imienin ks. Jerzego Popiełuszki została odprawiona 23 kwietnia w kościele Św. Stanisława Kostki w Warszawie. Odbił się również koncert słowno-muzyczny oraz powitanie pocztów sztandarowych. Hasło tegorocznych obchodów brzmi: „Wiara przynosi najprawdziwszą wolność”. - *Są to słowa ks. Jerzego Popiełuszki* - wyjaśnia Katarzyna Soborak, notariusz w procesie beatyfikacyjnym. - *Zachowują aktualność także dziś, gdy ludzie powinni skoncentrować swe życie na wierze, a wtedy będą mieli poczucie prawdziwej wolności.*

Nie każdy zabity czy torturowany może być męczennikiem. Muszą do tego zaistnieć specjalne okoliczności: prześladowca działa z nienawiści do Boga lub Kościoła, a prześladowany stawia wyżej Boga niż własne życie. I wreszcie, muszą być na to dowody. W odniesieniu do ks. Jerzego Popiełuszki zostały one zebrane w procesie beatyfikacyjnym, który toczy się od dziesięciu lat. W tej chwili jest to już etap rzymski, podobnie jak w przypadku Jana Pawła II. Poprzedni, diecezjalny etap procesu ks. Popiełuszki zakończył się w 2001r., podczas specjalnej sesji pod przewodnictwem prymasa Polski kard. Józefa Glempa w kościele Św. Stanisława Kostki w Warszawie. Przy tej świątyni jest również grób Kapłana Męczennika.

Jakie będą dalsze etapy procesu w Rzymie? Kongregacja Spraw Kanonizacyjnych ma teraz zaopiniować opracowaną w Polsce „Pozycję o męczeństwie”, będącą podstawą do beatyfika-

cji. Jest to obszerny dokument, który ma udowodnić, że ks. Jerzy poniósł śmierć za wiarę. Obejmuje fakty z życia ks. Popiełuszki, z jego działalności oraz przedstawia dowody śmierci zadanej przez oprawców. Wykazuje też, że zabójcy działali z nienawiści do wiary i do Kościoła.

Na opinię rzymskiej Kongregacji można czekać bardzo długo, gdyż w kolejce jest kilkaset spraw beatyfikacyjnych. Oczekiwanie jednak, z religijnego punktu widzenia, też ma sens. Tak zresztą jak w przypadku Jana Pawła II nie jest ważne, czy beatyfikacja będzie za rok, czy za pięć lat, ważne, ile będziemy czerpać z nauk i przesłania, jakie zostawił kandydat na ołtarze. Zresztą w odniesieniu do beatyfikacji okres dziesięciu lat, jakie upłynęły od rozpoczęcia procesu beatyfikacyjnego ks. Popiełuszki, to wcale nie jest długo. Tym bardziej, że sprawa ks. Popiełuszki jest dość nietypowa, pojawiały się też nowe rewelacje dotyczące okoliczności uprowadzenia i śmierci, co z pewnością wpływało na opóźnienie przebiegu procesu.

Gdy rzymski relator procesu beatyfikacyjnego (czyli

duchowny, który koordynuje prace) zatwierdzi już całą „Pozycję o męczeństwie” i zleci jej opublikowanie w formie książki, trafi ona do specjalnej komisji konsultorów teologów. Oni zaś wydadzą opinię, czy ks. Popiełuszko może zostać uznany męczennikiem za wiarę. Wreszcie, na wspólnym posiedzeniu, konsultorzy, po uprzednim głosowaniu, przekażą sprawę do drugiej komisji, w skład której wchodzi biskupi i kardynałowie. Oni też po specjalnym głosowaniu wydadzą swoją opinię. Na końcu powstanie sprawozdanie dla papieża. Jeżeli Ojciec Święty wszystko zaaprobuje, wtedy zostanie przygotowany dekret o heroiczności cnót. Właśnie ten dekret stanowi podstawę do ogłoszenia Sługi Bożego błogosławionym.

Kolejne imieniny ks. Jerzego z pewnością będą okazją do modlitwy w intencji rychłej jego beatyfikacji, chociaż wśród ludzi od czasu męczeńskiej śmierci ks. Popiełuszki istnieje powszechne przekonanie, że jest on świętym, który poniósł śmierć męczeńską za wiarę.

Milena KINDZIUK/
NIEDZIELA

AKTUALNOŚCI

Rosja

Przedstawiciel Patriarchatu Moskiewskiego Wsiewołod Czaplin wezwał władze państwowe, aby nadal podtrzymywały dialog mediów ze światem polityki. Jego apel związany jest z uchwałą parlamentu rosyjskiego, praktycznie zwalniającą polityków z obowiązku informowania dziennikarzy o swojej działalności państwowej.

18 kwietnia Duma Państwowa przyjęła poprawkę do prawa o mediach, praktycznie zwalniającą urzędników państwowych z obowiązku odpowiedzi na pytania dziennikarzy, oraz pozbawiającą dziennikarzy prawa zadawania pytań na temat działalności organów i organizacji państwowych, a także osób na odpowiedzialnych stanowiskach.

Przedstawiciel Patriarchatu Moskiewskiego uważa, że poprawka do prawa o mediach istotnie pomniejszy „pozytywne dla prasy i społeczeństwa rezultaty dialogu władzy z mediami”. „W pracy dziennikarzy dobrodziejstwem jest możliwość pomagania ludziom, w tym mówienie prawdy, obrona przed upływami mocnych tego świata wszystkich poniżonych, uciśnionych, pozbawionych swoich praw” - powiedział Wsiewołod Czaplin. Dodał on, że „ta funkcja świata mediów przynosi korzyść społeczeństwu, ale także samej władzy. Dlatego władza nie powinna unikać dialogu z mediami, nawet jeżeli postawi się jej trudne pytania”.

Duchowny prawosławny poparł oświadczenie wydane w tej sprawie przez Ośrodek Obrony Praw Światowego Rosyjskiego Soboru Ludowego. „Jest rzeczą naturalną, że Ośrodek Obrony Praw wystąpił w obronie dialogu mediów z władzą, gdyż przyjęta przez Dumę poprawka może ten dialog utrudnić” - podkreślił Wsiewołod Czaplin.

Polska

Od pewnego czasu coraz więcej osób przychodzi do liceńskich marianów z prośbą o modlitwę za tych, którzy wyjechali; często proszą o to sami wyjeżdżający i ci, co do kraju wrócili. To wpłynęło na decyzję o wprowadzeniu w każdy piątek specjalnej wieczornej mszy św. w bazylice. „Ludzie mówią nam o trudnych sytuacjach w swoim życiu, spowodowanych tym, że ktoś bliski wyjechał za granicę, że nie wraca, choć miał wrócić. Bardzo różne są problemy i kłopoty - a czasami tragedie - związane z tymi wyjazdami. Są tacy, którym się udaje i wracają z zarobionymi pieniędzmi, dzięki którym w kraju lepiej układają sobie życie. Ale też jest dużo takich, którzy na takim wyjeździe wiele tracą, w różnych dziedzinach. Oni proszą o modlitwę, żeby mo-

gli sobie poradzić w tych sytuacjach” - powiedział kustosz liceńskiego sanktuarium.

Przełożony Prowincji Polskiej Zgromadzenia Księża Marianów ks. Paweł Namowicz podkreślił, że zgromadzenie stara się otoczyć opieką duszpasterską polskich emigrantów w krajach, w których osiedlili się tymczasowo lub na stałe. Rosnąca liczba Polaków w Wielkiej Brytanii sprawiła, że w Londynie, w prowadzonej przez marianów największej polskiej parafii w dzielnicy Ealing, trzeba było wprowadzić dwie dodatkowe niedzielne msze.

Chiny

W prowincji Guangxi władze zmusiły 61 kobiet do dokonania aborcji. Dwie z kobiet były już w dziewiątym miesiącu ciąży. He Caigan i Wei Linrong po zaaplikowaniu środka poronnego urodziły martwe dzieci. Chińczycy coraz częściej protestują przeciwko prawu, które pozwala bogatym mieć tak wiele dzieci, jak im się podoba, a biednym zezwala na posiadanie tylko jednego.

17 kwietnia w położonej na południu kraju prowincji Guangxi, policja zmusiła 41 kobiety do aborcji, siłą umieszczając je w miejscowym szpitalu, gdzie podano im środki poronne. Następnego dnia to samo spotkało kolejne 20 kobiet. O procedurze poinformowało Chińskie Stowarzyszenie Pomocy (China Aid Association - CAA), amerykańska organizacja pozarządowa, która walczy o wolność religijną i przestrzeganie innych praw człowieka w Chinach.

Od jakiegoś czasu w Chinach publicznie zaczęto wypowiadać protesty przeciwko polityce rządu, który pozwala bogatym i znanym parom na posiadanie kilkorga dzieci, natomiast zwykłych ludzi siłą zmusza do posłuszeństwa polityce jednego dziecka. Polityka planowania rodziny promowana przez chiński rząd objęła już 90 mln rodzin. Coraz bardziej widać też jej skutki uboczne: mniejsza liczba dziewczynek i starzejące się społeczeństwo. Prawo pozwalające na posiadanie tylko jednego dziecka mieszkańcom miast, zaś dwoje tym, którzy żyją na wsi, obowiązując od 1978r. Średnia liczba dzieci na jedną rodzinę z 5,83 w latach 70. spadła do 2,1 w latach 90. i 1,8 obecnie. Rząd chiński zamierza w ten sposób doprowadzić do ustabilizowania populacji do poziomu 1,37 mld do 2010 roku. Środkiem do osiągnięcia tego celu jest m.in. kampania masowych wymuszanych aborcji oraz uśmiercanie setek tysięcy dziewczynek, by męski potomek mógł przedłużyć imię rodu.

PAP/RADIO WATYKAŃSKIE/KAI/AsiaNews/HB

Podróż do Ziemi Odzyskanej

60. rocznica akcji „Wisła”

Akcja przesiedlenia ludności, m.in. Ukraińców i Łemków z terenów Polski południowo-wschodniej głównie na tzw. Ziemię Odzyskaną trwała od kwietnia do końca lipca 1947, chociaż ostatnie wysiedlenia miały miejsce w 1952r. Szacuje się, że objęła ponad 140 tys. osób.

Już w pierwszych dniach wojny 1939r. nacjonaliści ukraińscy radośnie witali swoich „wyzwoliciele” organizując w południowo-wschodnich powiatach Polski uroczyste procesje. Po klęsce Polski, z udziałem części księży greckokatolickich, ukraińskich organizacji nacjonalistycznych, niekiedy zaproszonych nowych władz niemieckich, wojska, organizowano uroczystości, na których dokonywano symbolicznego „pogrzebu państwa polskiego”, zakopując do ziemi flagę i godło Polski oraz koronę cierniową, wykonaną z drutu kolczastego, jaką wg nacjonalistów nałożyli im Polacy. W tych tzw. „panihidach”,

odbywających się w aury śpiewów i modlitw pogrzebowych pod sztandarami kościelnymi, padały pełne pogardy słowa o końcu Polski.

Następnie w czasie II

wojny światowej polskie Bieszczady i Pogórze Przemyskie były areną walk między UPA a polskim podziemiem (AK). Od wiosny 1943r. do wiosny 1945r., (w

konsekwencji tzw. rzezi wołyńskiej) nasiliły się walki polskiego podziemia ze zbrojnym ramieniem frakcji banderowskiej Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów (OUN-B) - UPA, która dopuściła się wówczas mor-

dów na ludności cywilnej, grabienia wsi, porywania mieszkańców, m.in. mord w UPA Baligrodzie, Muczem, spalenie miejscowości m.in. Bukowsko, Baligród, Sakowczyk, Cisna, Tworylne, Dylągowa, Nowotaniec, Bircza, Strzebowiska, Pawłokoma, Borownica, Krzywe, Temeszów, Prusiek, Wola Michowa, Siemuszowa i wiele innych. Początkowo UPA odnosiła sukcesy, działając z pomocą części ludności ukraińskiej.

Po zakończeniu II wojny światowej działania zbrojne na tym terenie nie ustały. Do Leska i innych miejscowości Bieszczadów wprowadzono liniowe oddziały Ludowego Wojska Polskiego, a następnie Wojska Ochrony Pogranicza, funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego. Działania strony polskiej były mało zdecydowane i pozbawione determinacji. W oddziałach polskich walczył żołnierz z poboru - bez doświadczenia w tego typu działaniach bojowych. W zasadzkach, organizowa-

nych przez pododdziały UPA, ginęło wielu żołnierzy.

Bezpośrednim powodem do rozpoczęcia akcji było zastrzelenie gen. Karola Świerczewskiego 28 marca 1947r. Generał zginął w zasadzce w miejscowości Jabłonki k. Baligrodu w Bieszczadach, gdy udawał się na inspekcję posterunku wojskowego w Cisnej. Być może obecność gen. Świerczewskiego w Bieszczadach miała służyć ostatecznej likwidacji działających na tym terenie oddziałów UPA, terroryzujących miejscową ludność, a jego śmierć miała być pretekstem do zdecydowanych działań, mających przywrócić pokój w tym rejonie Polski. Po tym wydarzeniu władze polskie w przeciągu kilkunastu godzin podjęły decyzję o deportacji ludności niepolskiej (ukraińskiej, ale też rusińskiej - Łemków i Bojków) z terenów całej południowo-wschodniej Polski.

cdn.
WIKIPEDIA/HB

WYBRANE DATY

27 kwietnia 1792 - podpisano akt zwołania konfederacji targowickiej

27 kwietnia 1896 - urodził się Zygmunt Berling, polski generał, dowódca 1. Dywizji Piechoty

27 kwietnia 1923 - urodził się Jerzy Przybylski, polski aktor

27 kwietnia 1931 - urodził się Krzysztof Komeda, polski kompozytor i pianista jazzowy

27 kwietnia 1935 - urodziła się Magda Leja, polska pisarka, autorka utworów dla dzieci

27 kwietnia 1939 - urodził się Stanisław Dziwisz, polski duchowny katolicki, prywatny sekretarz Jana Pawła II, arcybiskup krakowski, kardynał

27 kwietnia 1971 - urodziła się Małgorzata Kożuchowska, polska aktorka

27 kwietnia 2005 - prezes Instytutu Pamięci Narodowej prof. Leon Kieres podał do publicznej wiadomości, za jednogłówną zgodą Kolegium IPN, że, według informacji pochodzących z archiwum IPN, tajnym współpracownikiem służb bezpieczeństwa PRL w otoczeniu Jana Pawła II był dominikanin Konrad Stanisław Hejmo

27 kwietnia 2006 - zmarł Janusz Wolniewicz, polski pisarz i reportażysta

28 kwietnia 1512 - w bitwie pod Wiśniowcem hetman wielki litewski Konstanty Ostrogski pokonał Tatarów

28 kwietnia 1856 - zmarł Wincenty Tomasz Tyszkiewicz, polski hrabia, działacz emigracyjny

28 kwietnia 1904 - urodził się Jan Sztaudynger, polski poeta i satyryk, autor utworów dla dzieci

28 kwietnia 1947 - rozpoczęła się akcja „Wisła”

28 kwietnia 1976 - urodziła się Sylwia Nowak, polska łyżwiarka figurowa

28 kwietnia 1978 - zmarł Witold Zechenter, polski poeta, satyryk, tłumacz, dziennikarz

29 kwietnia - Międzynarodowy Dzień Tańca

29 kwietnia 1919 - uchwałą sejmiku dzień 3 maja został

Zygmunt Berling

Stanisław Dziwisz

Małgorzata Kożuchowska

ogłoszony świętem narodowym

29 kwietnia 1924 - marka polska została zastąpiona złotym polskim jako obowiązującą walutą w kraju

29 kwietnia 1942 - zmarł Marian Pisarek, polski pilot, as myśliwski II wojny światowej

29 kwietnia 1953 - urodził się Jan A. P. Kaczmarek, polski kompozytor muzyki filmowej

29 kwietnia 1970 - urodził się Paweł Deląg, polski aktor

29 kwietnia 1975 - urodził się Mateusz Kusznierewicz, polski żeglarz sportowy

30 kwietnia - Światowy Dzień Sprzeciwu wobec Bicia Dzieci

30 kwietnia 1818 - urodził się Józef Konopka, polski folklorysta, poseł na sejm austriacki i krajowy

30 kwietnia 1896 - urodził się Zygmunt Horyd, polski komandor podporucznik, inżynier budownictwa wodnego

30 kwietnia 1911 - zmarł Stanisław Brzozowski, polski filozof, pisarz, publicysta i krytyk literacki

30 kwietnia 1934 - urodził się Roman Gąsienica-Sieczka, polski skoczek narciarski, olimpijczyk

1 maja - Święto Pracy

1 maja 1908 - urodziła się Krystyna Skarbek, polska agentka brytyjskiej tajnej służby SOE

1 maja 1929 - urodził się Stanisław Mikulski, polski aktor

1 maja 1931 - urodziła się Elwira Seroczyńska, polska łyżwiarka szybka, wicemistrzyni olimpijska i mistrzyni świata

1 maja 1941 - na Stadionie Miejskim przy ul. Dolna Wilda w Poznaniu hitlerowcy uruchomili obóz pracy dla Żydów

1 maja 1953 - urodziła się

Roman Gąsienica-Sieczka

Paweł Deląg

Mateusz Kusznierewicz

Sylwia Nowak i Sebastian Kolasinski

Joanna Szczepkowska, polska aktorka, pisarka i felietonistka

2 maja - Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej

2 maja - Dzień Polonii i Polaków za Granicą

2 maja 1417 - w Sanoku odbył się ślub króla Władysława Jagiełły z jego trzecią żoną Elżbietą z Pileckich, wdową po Wincentym Granowskim, kasztelanem nakielskim, ślubu udzielił abp lwowski Jan z Rzeszowa

2 maja 1952 - rozpoczęto budowę Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie

2 maja 1983 - urodziła się Dominika Koczorowska, polska siatkarka, reprezentantka Polski

2 maja 1988 - rozpoczął się strajk w Stoczni Gdańskiej

2 maja 2004 - po raz pierwszy obchodzono w Polsce Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej

3 maja - Święto Narodowe Trzeciego Maja

3 maja 1660 - w Oliwie zawarto pokój pomiędzy Polską a Szwecją, na mocy którego Jan II Kazimierz zrzekł się praw do tronu szwedzkiego, a Polska zatrzymała część Inflant

3 maja 1791 - uchwalona została Konstytucja 3 Maja

3 maja 1819 - Walerian Łukasiński utworzył w Warszawie Wolnomularstwo Narodowe

3 maja 1942 - w Palestynie rozpoczęło się formowanie 3. Dywizji Strzelców Karpackich

3 maja 1945 - urodził się Tadeusz Rydzik, polski duchowny katolicki, założyciel Radia Maryja i Telewizji Trwam

3 maja 1957 - urodziła się Ewa Sałacka, polska aktorka i publicystka filmowa

3 maja 1966 - na Jasnej Górze odbyły się uroczyste obchody Tysiąclecia Chrztu Polski

Marian Pisarek

Krystyna Skarbek

Ewa Sałacka

Rocznica Konstytucji 3 Maja

Przyjęcie u burmistrza Chicago

Gości powitała Megan McDonald, Dyrektor Wykonawczy ds. Specjalnych Imprez w biurze burmistrza Chicago. Mistrzem ceremonii był mec. Paweł Chudzik, przewodniczący Komitetu Miast Siostrzanych Chicago-Warszawa.

Przemówienia wygłosili m.in. Paweł Pietrasieński, Konsul RP w Chicago, Richard Daley, burmistrz Chicago, Edward Mika, prezes Związku Klubów Polskich i Prezes Komitetu Parady 3 Majowej.

W przemówieniach pojawiły się nawiązania do ogromnej roli historycznej, jaką odegrała Konstytucja 3 Maja w życiu Polaków na ziemiach polskich, jak i na emigracji.

Uczestnicy akademii mieli wiele powodów do celebrowania zarówno historycznych wydarzeń, jak i aktualnych sukcesów. Chicago wygrało rywalizację z Los Angeles do reprezentowania USA jako kandydat do organizacji Igrzysk Olimpijskich w 2016 roku. Burmistrz Daley jest jednym z autorów tego sukcesu. Nominacja została ogłoszona 14 kwietnia br. Teraz rozpoczyna się przygotowania do rywalizacji z wielkimi metropoliami na świecie o rolę organizatora IO w 2016 roku. Ostateczna decyzja zapadnie w 2009 roku.

Celebrowanie sportowych sukcesów Chicago i Polski

Uczestnicy akademii podkreślali w oficjalnych przemówieniach także radość z przyznania Polsce i Ukrainie roli gospodarza Mistrzostw Europy w 2012 roku.

LITWA

Trzy pytania do...

Rozmowa z Józefem Kwiatkowskim, prezesem Stowarzyszenia Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna”, radnym miasta Wilna.

Odbędzie się narada na temat kompletacji polskich pierwszych klas w Wilnie. Czy wskaźniki ostatnich lat naprawdę budzą niepokój?

- W porównaniu ze wskaźnikami przed 10-12 laty liczba dzieci w klasach pierwszych zmniejszyła się dwukrotnie i sięga teraz 400-419 uczniów. Na szczęście analiza ostatnich trzech lat świadczy o pewnej stabilności. W związku z tym, że niż demograficzny mija, chciałoby się, żeby w następnym roku szkolnym do pierwszych polskich klas zapisało się o 30-40 maluchów więcej.

Niektórzy dyrektorzy szkół wileńskich trudności w kompletowaniu kontyngentu klas pierwszych widzą w tym, że nie ma strategii szkół w ogóle w tym polskim. Co Pan o tym sądzi?

- Szkoła polska jest częścią składową systemu szkolnictwa Litwy i wyłamać się z ogólnego kontekstu nie możemy. Biorąc jednak pod uwagę potrzeby i prośby społeczności polskiej Wilna, uczniów i ich rodziców, Macierz Szkolna, ZPL oraz radni AWPL wystąpili z żądaniem, aby zachować w Wilnie taką samą sieć szkół do 2012 roku. Naszym najgłówniejszym celem jest przybliżenie szkoły do ucznia, do miejsca jego zamieszkania. Właśnie dlatego ubiegamy się o budowę trzech szkół-przedszkoli w nowych dzielnicach miasta.

Co jednak trzeba zrobić, aby zwiększyć liczbę uczniów w klasach pierwszych?

- Należy więcej zakładać polskich przedszkoli oraz grup w istniejących placówkach, należy podnieść prestiż nauczycieli klas początkowych oraz organizować grupy przygotowawcze w tych szkołach, w których w pobliżu nie ma przedszkoli.

Rozmawiała Krystyna ADAMOWICZ/KURIER WILEŃSKI

Uchonorowani Dyplomami Wdzięczności

ku. Burmistrz Daley mówił kilkakrotnie o wkładzie Polaków w życie Chicago na przestrzeni ostatnich 200 lat. Burmistrz Chicago podkreślił, że uroczyste przyjęcie ma na celu nie tylko uhonorowanie rocznicy Konstytucji 3 Maja, ale ma być także formą celebrowania sukcesów Polonijnych w Chicago. Daley powiedział także, że stosunki pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Polską są bardzo silne.

Nawiązał także do zbliżającej się wizyty Hanny Gronkiewicz-Waltz, burmistrz Warszawy. W programie jej wizyty jest m.in. spotkanie z burmistrzem Daley. Będzie ona również otwierać multimedialną wystawę n/t powstania warszawskiego, która będzie prezentowana w National Louis University.

Burmistrz Richard M. Daley dokonał wręczenia Dyplomów Wdzięczności (Certificates of Appreciation) dla kilku Polaków. Otrzymały je: Barbara Chalko - w uznaniu jej zaangażowania w pracę dla młodzieży polonijnej, także w prowadzenie programu radiowego pt. „Czerwone

Maki” na stacji WPNA 1490 AM. Jest ona prezes Związku Harcerstwa Polskiego w Illinois od 1999 roku. Poprzednio pełniła funkcję koordynatora krajowego Programów Młodzieżowych. Jest też prezesem Związku Harcererek w Chicago. Jest bardzo zaangażowaną osobą w działalność wychowawczą Polonii. Pełni także wiele odpowiedzialnych funkcji w różnych organizacjach i komitetach.

Sabina Logisz - działa bardzo aktywnie w wielu edukacyjnych, kulturalnych i społecznych organizacjach. Pracuje charytatywnie na rzecz promocji polskiej kultury w Chicago. Przez wiele lat redagowała kolumnę dla czasopisma „Naród Polski”. Została odznaczona przez Rząd RP za jej działalność na rzecz Muzeum Polskiego w Ameryce.

Dr Lucja Mirowska-Kopec - wykorzystuje jej doświadczenie jako peda-

KULTURA

Światowy dzień książki

23 kwietnia obchodzony był Światowy Dzień Książki. To szczególna data - dzień śmierci Cervantesa, urodzin i śmierci Szekspira, a także święto narodowe Katalonii, czyli dzień jej patrona, św. Jerzego. Legenda głosi, że kiedy św. Jerzy pokonał smoka, z kropli krwi wyrosły róże. W rocznicę tego wydarzenia, kobiety obdarowywano kwiatami, a mężczyźni otrzymywali w zamian książki. Na pamiątkę tego wydarzenia mieszkańcy Katalonii do dziś obdarowują się książkami i różami.

Konkurs im. Stanisława Moniuszki

Rosjanie zdobyli główne nagrody VI Międzynarodowego Konkursu Wokalnego im. Stanisława Moniuszki. Grand Prix im. Marii Fołtyn nie przyznano. Pierwszą nagrodę w kategorii głosów kobiecych zdobyła Rosjanka Oksana Shilova, sopran, a wśród głosów męskich najlepszy okazał się Alexey Markov, baryton. Laureatami drugich nagród zostali Kristina Kapustyńska z Ukrainy oraz Rafał Bartmiński z Polski. Trzecią nagrodę przyznano tylko w kategorii kobiecej - Małgorzacie Olejniczak. Było również kilka nagród specjalnych. Nagrodę im. Jana Kiepury dla najlepszego tenora otrzymał Rafał Bartmiński, a Stowarzyszenie im. Ludwiga van Beethovena uhonorowało Agnieszkę Piass. Nagrodę publiczności zdobyła Oksana Shilova.

23 kwietnia rozstrzygnięto pierwszą edycję konkursu na literaturę dla dzieci i młodzieży im. Astrid Lindgren. To nowa polska nagroda literacka firmowana przez fundację „Cała Polska czyta dzieciom”, znanej z promowania głośnego czytania najmłodszym.

- Okazało się, że najtrudniej pisać dla najmłodszych dzieci - zauważył Grzegorz Leszczyński. - W kategorii poniżej lat sześciu nie przyznano pierwszej nagrody. Miejsce drugie - ex aequo - otrzymały Renata Piątkowska z Białej za zbiór opowiadań o sześciolatnim Piotrusiu pt. „Na wszystko jest sposób” oraz Barbara Wilk-Stepniak z Krakowa za „Tulisię” - opowieść o tajemniczych związkach ludzi i przedmiotów.

W kategorii książek dla dzieci w wieku od 6 do 10 lat I nagrodę dostała Wanda Pierelotkin z Warszawy za powieść pt. „Ala Betka” o szkole, w której zdarzają się cuda. Drugie miejsce zajęła Anna Onichimowska za książkę „Dzień czekolady”, opowiadającą o dwójce dzieci zmagających się ze zbyt trudnymi dla ich wieku problemami.

TVP/POLSKIERADIO/HB

WYBORY

Polacy za granicą wybiorą dwóch posłów i senatora

Rząd zajmie się projektem zmiany w ordynacji wyborczej, która ma zachęcić Polaków z zagranicy do głosowania w krajowych wyborach parlamentarnych. Emigranci mogliby korzystać z takich udogodnień, jak telefoniczne lub internetowe wpisywanie się na listy wyborców i korespondencyjne głosowanie. Spis zagranicznych wyborców miałby być stały, a nie - jak teraz - tworzony przed każdymi wyborami.

Zainteresowanie wyborami w kraju dotąd małe

- To pozwoliłoby nam oszacować, ile osób mieszkających za granicą jest rzeczywiście zainteresowanych uczestnictwem w polskim życiu publicznym - mówi Michał Dworczyk, doradca premiera. Dotychczas zainteresowanie Polonii krajowymi wyborami było nikłe. Choć za granicą mieszkały setki tysięcy Polaków, w wyborach uczestniczyło zazwyczaj ok. 30 tys. osób. Głosowali na tych samych kandydatów co warszawiacy i z reguły ich głosy rozpyływały się w ogromnej masie wyborców ze stolicy, nie wpływając na werdykt wyborczy.

Własny okręg wyborczy dla Polonii

Teraz jednak za chlebem wyemigrowały miliony Polaków - wielu z nich jest silnie związanych z krajem i planuje powrót do Polski. Możliwe więc, że zainteresowanie Polonii krajowymi wyborami znacznie wzrośnie. Dla zachęty rząd planuje stworzyć dla nich własny okręg z dwoma mandatami poselskimi i jednym senatorskim. Mandaty, które przypadłyby w udziale Polonii, odebrano by Mazowszu i Małopolsce. Mandat poselski straciłby okręg z siedzibą w Tarnowie, a drugi mandat poselski i mandat senatorski zostałyby odebrane okręgowi Siedlce-Ostrołęka. Rząd wyliczył, że właśnie w tych okręgach na jeden mandat parlamentarny przypada najmniej wyborców.

PAP/HB

AKCJA

Transport książek na Białoruś

Już w przyszłym roku szkolnym z nowych książek będą mogli korzystać uczniowie z polskich szkół na Białorusi. Stowarzyszenie „Rubież” wysłało transport podręczników do języka polskiego, historii oraz elementarze dla najmłodszych.

Cały transport to ponad cztery tysiące książek. Jak mówi Lech Marek ze Stowarzyszenia Pomocy „Rubież”: - Akurat na początek nowego roku można je będzie na Białorusi przekazać potrzebującym, a tych potrzebujących jest bardzo dużo.

Książki dotrą nie tylko do Grodna i Wołkowyska, ale przede wszystkim do małych miejscowości, gdzie dostęp do podręczników jest utrudniony.

A w kolejce czekają już następne książki. Na początku maja Stowarzyszenie wysłało je do innego miasta na Białorusi - do Mohylewa. Jak powiedział Józef Kulikowski, prezes Stowarzyszenia Pomocy „Rubież”: - Zbudowana została tam biblioteka przy katedrze, no i książka zwrócili się do nas o taką pomoc.

Stowarzyszenie „Rubież” działa od ponad piętnastu lat. Pomaga Polakom z krajów za wschodnią granicą Polski. KURIER PORANNY

FOTO W Głosie

Zbigniew Buski oraz Antoni Żabczyński podczas otwarcia wystawy

20 kwietnia w galerii przy ulicy Elizy Orzeszkowej w Grodnie rozpoczęła pracę wystawa wybitnego polskiego grafika Ryszarda Strycy. Prace, z którymi się mogą zapoznać mieszkańcy miasta nad Niemnem, udostępniła Państwowa Galeria Sztuki w Sopocie oraz wieloletni przyjaciel autora, kolekcjoner Antoni Żabczyński. Wystawa w Grodnie zorganizowana została przez Konsulat Generalny RP w Grodnie z okazji 10. rocznicy śmierci Ryszarda Strycy.

HB

Dźwięki serca

Prezentujemy Czytelnikom piosenki Heleny Teresy Barczyk i Leona Zygmunta Bortnowskiego z Łodzi, list których wydrukowaliśmy w ub. numerze **Głosu**. Zespół, który się zainteresuje piosenkami, zapraszamy do odebrania kasety w redakcji z autorskim wykonaniem tych piosenek.

A to, co piszą autorzy w swoim liście:

„Przesyłamy swoje autorskie piosenki. Często tę piosenkę śpiewamy w duecie z chórem Uniwersytetu Trzeciego Wieku. (UTW). Duet nosi nazwę „Lenka i Zygmunt”. Lenka - Helena Teresa Barczyk z Podlasia pisze teksty, a ja - inżynier poezji - melodie. Na starość odkryłem w sobie zdolności kompozytorskie (mam ok. 30 własnych piosenek). Piosenkę o kraju naszego dzieciństwa oraz inne przekazujemy dla „Głosu znad Niemna”. My, autorzy, bylibyśmy szczęśliwi, gdyby dla jakiegoś zespołu spodobały się i zostały zaprezentowane grodzieńskiej publiczności.

Helena Teresa Barczyk i Leon Zygmunt Bortnowski, Łódź”

Wspomnienie o Polesiu

Rie-dy u bier-miarze sa - mi - ra-u ni- ci - my wspom-nie-mia u-mo-żę się u bier-g
Gdzie ciepło domu, piękno Po-le-sia, spokój i dobroć matczy-nych rąk.
Dusza tam bie-gnie i wciąż się wy-ry-wa ma-ł do-bro-ty i ci-ny, u jej do-łny prąd
Tam się sa-ży, ta mi-łość i mi-łość, gdzie u bier-miarze i bier-miarze bier-miarze bier-miarze

Zal, że nie ma już tych dni, w ser-cu mro-zi-tych i bier-miarze bier-miarze
a-c pod mój oj-czy-ty dach mo-że wra-cać tyl-ko w snach tyl-ko w snach
Co dał los mu-si-my brać, co od sie-bie in-nym dać, ze brać trze-ba
wspom-nie-ni garść a-bi-ty-ty stał po nas ślad! wspom-nie-ni garść by zo-stał po nas
Final po 1. refrenie
ślad Zal, że nie ma już tych dni i bier-miarze bier-miarze o-czy-ty bier-miarze
i pozostał tylko mi: Po-le-sia czar...

Słowa: Helena T. Barczyk
i Leon Z. Bortnowski
muzyka: Leon Z. Bortnowski

I

Wejście: - fragment piosenki „Polesia czar” (muz)

Kiedy w bezmiarze zanurzam się cizy
Wspomnienia unoszą się w krąg.
Gdzie ciepło domu, piękno Polesia,
Spokój i dobroć matczy-nych rąk.
Dusza tam bie-gnie i wciąż się wyrywa
Nad brzegi Piny, w jej wolny prąd.
Tam się zaczęła młodość szczęśliwa,
Gdzie w kwietnych łąkach bagnisty łąd.

Refren:

Zal, że nie ma już tych dni,
W sercu wraz z tęsknotą tkwi,
Że pod mój ojczysty dach
Mogę wracać tylko w snach.
Co dał los musimy brać,
Coś od siebie innym dać,
Zebrać trzeba wspomnień garść
Aby został po nas ślad!
Co dał los musimy brać,
Coś od siebie innym dać,
Zebrać trzeba wspomnień garść
By został po nas ślad!

bis

II

W wodach przejrzystych pluskają
tu ryby
A czołno bezgłośnie w dal mknie.
W kłomniach, wiewiórkach wiuny
i liny,

Gnieźdzą się sumy w mulistym dnie.
Z oddali słychać głos dzwonów katedry,
Srebrzyste dźwięki przenosi toń.
Pośród grzązeli, kniej i moczarów,
Znak krzyża kreśli człowiecza dłoń.

Refren:

Zal, że nie ma już tych dni,
W sercu wraz z tęsknotą tkwi,
Że pod mój ojczysty dach
Mogę wracać tylko w snach
Co dał los musimy brać,
Coś od siebie innym dać,
Zebrać trzeba wspomnień garść
Aby został po nas ślad!
Zal, że nie ma już tych dni,
Lża tęsknoty oczy szkli...
I pozostał tylko mi:
Polesia czar...

bis

Zakończenie:

fragment piosenki Polesia czar (muz)

była so-bie wocka, na nie-bie miewe-ba-la ko-lo-ro-we
Chmur-ki pier-kiem ma-lo-wa-la

KRESY

Wstawka muzyczna:
Za Niemen, Za Niemen
(początkowy fragment)

Dokąd prowadzą nas drogi?
Poza Czeremosz i Prut.
Dokąd chcą nieść same nogi?
- Gdzie Niemen, Pina i Zbrucz.
Ruczajów, łąk i roztoczy,
Na próżno szukają oczy!
Wspomnieniem myśl czuła leci
- Nad Seret, Dniestr - ku Prypeci.
Refren:
Bo tam pozostał spod serca wyrwany
Kraj lat młodości, tak bliski, kochany!
Kresy, Kresy, usłyszcie tęsknoty pieśń.
Moją ziemią będziecie

- aż po życia kres.
Kresy, Kresy, usłyszcie tęsknoty pieśń.
Moją ziemią będziecie - aż po życia kres.

II
Czemu tam wszystko najlepsze?
Wśród łąków słoneczny blask,
Zdrowe, najczystsze powietrze,
Najgłębsze puszcze i las.
Bogate w zabytki grody,

Dokąd prowadzą nas drogi? Gdzie Niemen, Pina i Zbrucz
Czemu tam wszystko najlepsze? Wśród łąków słoneczny blask
Zdrowe, najczystsze powietrze, Najgłębsze puszcze i las
Ruczajów, łąk i roztoczy, Na próżno szukają oczy!
Wspomnieniem myśl czuła leci - Nad Seret, Dniestr - ku Prypeci
Najwspanialsza najpiękniejsza - nie-ty, Polesie, wa-drowe, wien-ore
Co tam po-za-ty spod ser-ca wy-ry-wa-ny kraj lat młodo-ści, lah
Na zawsze w sercach, z nami pozost-ka-tye wspom-nie-nia kra-dy-gi to
bliski, ko-dia-ry Kresy, Kresy usłyszcie tęsknoty pieśń
pierwsza ko-dia-ry
Mo-ja ziemia będziecie aż po życia kres
Coda
Po życia kres, kres

Znane, najdzielniejsze rody,
Nazwiska najszlachetniejsze,
Pisarze, wodzowie, wieszcz.

Refren:

Na zawsze w sercach z Wami pozostanie
Wierność tradycji
- to pierwsze kochanie Kresy,
Kresy, usłyszcie tęsknoty pieśń
Moją ziemią będziecie

- aż po życia kres.
Przerwywnik muzyczny
Kresy, Kresy, usłyszcie tęsknoty pieśń,
Moją ziemią będziecie

- aż po życia kres.
Kresy, Kresy, usłyszcie tęsknoty pieśń
Moją ziemią będziecie

- aż po życia kres.
Wstawka muzyczna - początkowy
fragment - Tam szum Prutu, Czeremoszu...

Kresy, Kresy, usłyszcie tęsknoty pieśń
Moją ziemią będziecie

- aż po życia kres.
Po życia kres. Kres.

Bajka dla wnucząt

Słowa: Helena Barczyk
Melodia: Zygmunt
Bortnowski
Opracowanie muzyczne:
Iwona Ejsmont
(Kolysanka)
Była sobie nocka,
Na niebie mieszkała
Kolorowe chmurki
Piórkiem malowała.
Jak błyszczące świeczki

Gwiazdkami świeciła
Po skończonej pracy
Z księżycem tańczyła.
Z gwiazdek układała
Kółki, raczki, rybki,
Dla lalek wózek
I wóz duży szybki.
Tym wozem nad domek
Gwiazdki przyjechały,
Kolorowe senki
W kołderkę chowały.
Patrzyły ciekawie,
Przez twoje okienko
Nuciły bajeczki
Cicho, cichuteńko.

(dla wnusi)
A kiedy zasnęło
Małe dziecięteczko,
Gwiazdki migotały
Ponad mleczną ścież-

ką.
(dla wnucząt)
A kiedy zasnęła
Już mała dziewczuszka,
Nocka pozbiierała
Gwiazdki do fartuszka
(dla wnusi)
A kiedy zasnęło
Małe pacholęcie,
Nocka zostawiła
Dwie gwiazdki
w prezencie.
Jutro jasne słońko
Obudzi się rano,
By zobaczyć swoją
Buzię roześmianą.

A, a, a, a, a, a
A, a, a, a, a, a
M, m, m, m, m, m,
M, m, m, m, m, m,

Ale o co chodzi!?

Wiosna, proszę Państwa. Wiosna. Dla mnie wiosna zaczęła się w tym roku 15 stycznia. Nie, żebym wyjechała do jakiegoś egzotycznego kraju. Przyleciałam tego dnia do Warszawy, a ta no, może prócz kilku restauracji, egzotycznego przecież nic nie ma. Ale... wiosna, to nie tylko kwitnące kwiaty, ten słodko-słoneczny zapach w powietrzu, czy budzące się ze snu zwierzęta. To nasz stan emocjonalny. Wiosna (ech! rodzaj żeński!) jest nieco kapryśna, zmienna, no i zapowiada, że będzie się działo. Więc się dzieje! (zawodowo się dzieje, zawodowo!)

A dzieje się z zodiakalnego powodu. Prowadzę, od czasu przylotu, ciekawe, lecz nie prowadzące do niczego dyskusje z pewnym moim znajomym (pracujemy nad wspólnym projektem), którego nazwać inaczej się nie da jak „Pan Baran”. Nie jest to obraźliwe stwierdzenie, bo nie moja przecież wina, że Pan ów wpadł na pomysł urodzenia się w kwietniu!

Argument damsko-męski. Co ciekawe, Pan Baran zna i kobiet, i mężczyzn podejście do spraw wielu i tak, pomiędzy kubkiem kawy a papierosem tłumaczy mi co ja, jako kobieta, chcę od życia, jak myślę i dlaczego, ogólnie rzecz biorąc, on wie lepiej niż ja! Na nic moje próby tłumaczenia, że to nie tak, że jest inaczej i że kobiety, które znam osobiście, naprawdę nie pasują do jego wymyślanego standardu. On wie lepiej.

A to wszystko przez jakieś badania (pewnie z słynnego amerykańskiego uniwersytetu).

No więc Pan Baran uważa, że jeżeli kobieta jest zainteresowana czy zaintrygowana mężczyzną, to w celu założenia z nim rodziny i posiadania potomstwa. Bo my, kobiety, czujemy potrzebę taką. Dzięki zew natury. To jest podświadome. Kobieta z interesującym ją mężczyzną nie potrafi tylko się zaprzyjaźnić, bo widzi go, oczami wyobraźni, jako ojca swych dzieci i tak dalej. Ja mogę się z tym zgodzić, bo faktycznie nas fantazja ponosi, ale na pewno nie z każdym interesującym mężczyzną! Nie o każdym myślimy i fantazjujemy w ten sposób! A nasze

Marianna Dembińska

niewinno-zaczepne zdania są właśnie niewinno-zaczepne i bez podtekstu małżeństwa i dzieci!

Pan Baran żyje w przeświadczeniu i ja naprawdę nie wiem, czy to dla niego jest zdrowe, że kobieta (znów ten dziki instynkt rozrodczości), że kobieta nie patrzy na mężczyznę przez pryzmat pożądania, przygody, flirtu, czy zdrowej platonicznej znajomości. Ona zakłada z nim w swej wyobraźni rodzinę. Gdyby tak było, pewnie istniałyby i męskie haremy, prawda? Może to ja nic nie rozumiem i on naprawdę wie lepiej, ale... jak koleżanka mówi o kimś „niezłe ciacho” (takie nowe określenie przystojniaka), to gwarantować mogę, że nie rodzinę ma na myśli. O, matko!

Kiedyś, gdy przez dni nacie Pana Barana nie widziałam, spytałam, czy za mną tęskni. Dla jasności: uczucie, jakie żywuję, to czysta sympatia, bo będąc zaręczoną, serce oddałam innemu! A spytałam, czy tęskni nieco żartując, i żart miał podłoże kulinarne. Otóż tu w Warszawie nauczyłam się piec ciasta. W wieku lat 32, w sumie lepiej późno niż wcale. (Mam do sprzedania order „Mistrza Świata w pieczeniu zakalców, może ktoś

z Państwa zlicytuje?). Rozpieszczałam więc Pana Barana piekąc mu raz w tygodniu ciasto, i jak spytałam, czy tęskni, miałam na myśli bardziej moje wypieki (z piekarnika, nie na twardzi!). Jakoś tak mi się spytało, zupełnie nieświadomie poważnych konsekwencji w baraniej główce Pana Barana. (Z całym szacunkiem!)

Ponieważ bywam (rzadko, ale bywam) złośliwa, pomyślałam, że wytoczyć mogę MOJĄ teorię. Otóż Pan Baran jest o mnie zazdrosny. Skąd wiem? Proste! Jak tylko wieczorem jestem zajęta (towarzyska ze mnie dusza, więc zdarza się często), pyta czy idę na kolację służbową, czy też prywatną. (A niby jakie to ma znaczenie?!)

Zawsze pyta, jak spotkanko się udało! (czysta ciekawość czy szuka informacji?!)

Jak przedstawia mi jakiegoś swojego koleżę, z którym od razu wpadam w temat, pyta, jak mi się kolega ów spodobał i na moje „świetny facet!” reaguje przypięciem łatkki: „tak... wiesz... ale na rowerze jeździć nie potrafi...” „tak, wiesz... ale spotykał się kiedyś jednocześnie i z matką, i z córką, i jeszcze z ich sąsiadką...” „tak wiesz...” No, WIEM. Ty jesteś fajniejszy...

No, to by było na tyle.

Marianna DEMBIŃSKA

PS1. Pewne sytuacje z powyższego tekstu zostały niezmienione.

PS2. Panu Baranowi życzę udanych urodzin

PS3. Wnoszę wniosek o zamknięcie warszawskiego oddziału BKSP (Biura Komplikacji Spraw Prosty)

DESER: Kilka dni temu miałam niezwykle przyjemne spotkanie z Panem Redaktorem Naczelnym PAP-owskiej Polonia dla Polonii. Na spotkanie przyszedł spóźniona 30 minut, zaistniała, że tak to określe, seria niekorzystnych dla mnie sytuacji.

Chciałam sprostować, że co by Pan Naczelny nie myślał (pozdrawiam serdecznie) mimo mego wiosennego zakręcenia, spóźnienie me było NA-PRAWDE czymś wyjątkowym. A to wszystko przez ciasto drożdżowe...

ODZNACZENIA

Złote Sowy - Polonijne „Oskary” w Austrii

Redakcja pisma polonijnego „Jupiter” we współpracy z Polską Akademią Nauk i Wydziałem Konsularnym przy Ambasadzie RP w Austrii przyznała po raz drugi nagrodę „Złote Sowy Jupitera” dla osób wyróżniających się nie tylko aktywnością, kulturą osobistą, postawą moralną, ale i społeczną - życzliwością i umiejętnością współpracy z polonijnymi środowiskami.

Stronę artystyczną opracował wybitny pianista Cezary Kwapisz. Gwiazdą wieczoru była Joanna Rawik, akompaniował jej wybitny pianista Andrzej Janaszek. Wystąpiła też młoda piosenkarka polonijna Ewa Paprotna, która wydała właśnie swoją pierwszą płytę CD w Austrii. Całość prowadzili Liliana Niesielska i Jan Natkaniec.

Złote Sowy Jupitera za rok 2007:

W kategorii literatura: Marianna Dembińska - Włochy i Radek Knapp - Austria.

W kategorii nauka, dydaktyka i media: dr Liliana Małowska i Anna Gołębiowska.

W kategorii artysta muzyk: Elżbieta Sajka, Krzysztof Dobrek i Cezary Kwapisz.

W kategorii artysta plastyk: Joanna Gleich.

W kategorii działacz polonijny: Wojciech Rogalski i Adam Turczyński.

Za całokształt: Zygmunt Brzeziński.

Specjalna nagroda dla dr. Haydara Sari.

POLONIKA

NAUKA

Odkryto planetę podobną do Ziemi

Po raz pierwszy astronomowie odkryli planetę poza Układem Słonecznym, która przypomina Ziemię i potencjalnie mogą na niej panować warunki dogodne dla życia.

Odkrycia dokonano za pomocą teleskopu Europejskiego Obserwatorium Astronomicznego w La Silla, w Chile. Właśnie na podstawie tych zakłóceń ustala się istnienie odległych planet. - To jest istotny krok na drodze do ewentualnego znalezienia życia we Wszechświecie - powiedział jeden z naukowców, prof. Michel Mayor, z uniwersytetu w Genewie.

Naukowcom udało się ustalić, że planeta 581 c jest ok. pięciokrotnie cięższa od Ziemi. Nie wiadomo jednak, czy ma charakter skalisty, jak Ziemia, czy jest lodową kulą, pokrytą wodą. Planeta powinna posiadać atmosferę, chociaż jej skład nie można ustalić. Zdaniem odkrywców, temperatura na jej powierzchni może wahać się od 0 do 40°C. Gdyby tak było, planeta mogłaby podtrzymywać życie typu ziemskiego.

Wszystkie dotychczas odkryte planety były dla życia albo zbyt gorące, albo zbyt zimne, albo były prostu gazowymi kulami, podobnymi do Jowisza.

ONET/HB

KĄCIK DZIECIĘCY

Okno Dziobka

Dzięcioł Dziobek mieszkał na czubku

najwyższego drzewa w Wysokim Lesie i miałby piękny widok z góry, gdyby tylko udało mu się znaleźć kogoś do mycia okien.

Kiedy małpka Metka usłyszała o problemie Dziobka, postanowiła mu pomóc.

- Pokaż mi te brudne okna - powiedziała z uśmiechem, - a umyję je do połysku!

Dzięcioł Dziobek był tak uradowany, że serdecznie wydziobał Metkę w oba policzki.

Hayden McALLISTER,
Jane CARRUTH

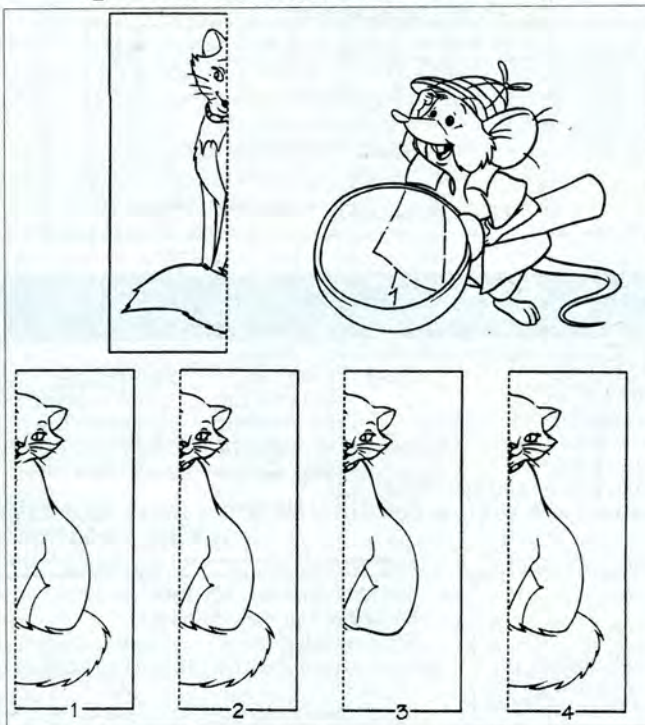
MINIKRZYŻÓWKA

Taran i Eilonwy znaleźli miejsce, gdzie pasuje słowo KOCIOŁ. Jakie inne nazwy naczyń i zbiorników należy wpisać do diagramu?

Który z rysunków u dołu strony jest właściwą połową pasującą do rysunku przedstawiającego Markizę?

ZAGADKI

Chociaż maleńka, ubrana skromnie, prosi cichutko:
- Nie zapomnij o mnie!

niezapomniana

Mówią o mnie „helikopter”, a ja jestem duch powietrzny, który tylko czasami dotknie wody skrzydłami.

wałka

Las

Jesteśmy w lesie pośród starych drzew, nad nami słońko, pod nami mech, na drzewach kora, na gałęziach liście, w liściach sok płynie, w liściach szumi wiatr, na drzewach sówki siedzą oczywiście, siedzą i wyśpiewują tak:

W twoim domku są okna, przez które wyglądasz. Widzisz rano jak słońko wstaje coraz wyżej. Za oknami podwórce i ogródki bez końca.

Ale w miejskim ogrodzie drzewa szumią ciszej. Naszym domem jest drzewo, a oknem jest dziupla, w środku drzewa mamy wygodne mieszkanie, oprócz nas żyje tutaj mała wiewiórka i dzięcioł kowal, który korniki przegania.

K. LISOWSKI

Gratulacje

Z okazji urodzin
kochanej babci

**Janinie
KŁADKIEWICZ**
składamy wiązanke
najserdeczniejszych
życzeń: dobrego
zdrowia na długie lata,
szczęścia, radości w
każdym dniu oraz
błogosławieństwa
Bożego. 100 lat!

syn, synowa
oraz wnuki

Z okazji imienin Księdzu
Marianowi CHAMIENI CSMA,
proboszczowi parafii w Szydłowicach,
wiązanke serdecznych życzeń: dobrego zdrowia na
długie lata, zadowolenia z pełnienia posługi
duszpasterskiej, życzliwości otoczenia, radości
oraz nieustannej opieki Bożej
składa rodzina Nosków

Z okazji urodzin szanownej
Helenie NOWICKIEJ
składamy wiązanke najserdeczniejszych
życzeń: szczęścia, zdrowia na długie lata,
pomyślności i radości w każdym dniu,
błogosławieństwa Bożego oraz wszystkiego najlepszego
Klub "Przyjaciółka" z Nowogrodka

Kącik gastronomiczny

Ciastka twarogowe

Składniki:

1 i 3/4 szkl. mąki tortowej, kostka twarogu (200 g), 250 g masła lub margaryny, opakowanie cukru waniliowego, dżem

Etapy przygotowania:

1. Masło/margarynę posiekać z twarogiem, dodać mąkę i cukier, wyrobić gładkie ciasto.
2. Ciasto rozwałkować na obsypanej mąką stolnicy, wycinać ciastka, nałożyć dżem.
3. Piec w piekarniku rozgrzanym do 180 stopni ok. 15 minut, aż będą rumiane.

KUCHNIA/HB

Czy pamiętasz, że...

- 30 kwietnia - Piusa V, Donata
1 maja - Józefa Rzemieślnika, Zygmunta
2 maja - Atanazego, Antoniny
3 maja - NMP Królowej Polski, Aleksandra
4 maja - Florianą, Antoniny
5 maja - Hilarego, Ireny
6 maja - Filipa i Jakuba app.,

Piosenka na życzenie

Niebieskie oczy

Nadeszła wiosna, wonna, radosna.
Nadzieją słońca upaja się świat.
I tylko w górach śnieg biały został,
To są wspomnienia minionych lat.

C G
G C
C F
C G C

Niebieskie oczy twe,
Gdziekolwiek spojrzę, wszędzie widzę je.
Niebieskie oczy, pełne szczęścia, pełne łez.
Niebieskie oczy twe, kochane oczy twe,
Wysnione i rozmarzone, w dal zapatrzone,
Niebieskie oczy twe.

C
C G
G C
C F
F C G
G C

To, co się w życiu kiedyś kochało,
Teraz po nocach ciągle mi się śni.
I tylko jedno mi pozostało,
To są wspomnienia minionych dni.

Niebieskie oczy ...

Lata mijają, sny powracają,
Z każdą godziną chudszy bywa rok.
Rozkoszne lata gdzieś odpływają
Są bezpowrotne - to istny szok.

Niebieskie oczy ...

Ta blondyneczka niebieskooka
Ta delikatna dziewczeczka ma
Jak wiele ona dała mi szczęścia
W mojej pamięci wciąż ona trwa.

Niebieskie oczy ...

**Tłumaczenia z/na język polski. Dokumenty,
umowy, korespondencja.
Tłumaczenie w sądzie. tel. kom. 6372408**

Śmiech to zdrowie!

- Dlaczego Eminencja - pyta biskupa jak-
kaś dama na przyjęciu - zwracając się do
wiernych, mówi tylko „bracia”, a nigdy nie
wspomina o „siostrach”?

- Dlatego - odpowiada biskup, - że jedno
obejmuje drugie.

- Ale nigdy w kościele! - mówi dama.

Bileter przychodzi do dyrektora teatru
i mówi:

- Panie dyrektorze. Ktoś spadł z balkonu
trzeciego piętra na parter. Co robić?

Dyrektor:

- Natychmiast zażądać dopłaty do bile-
tu!

Znana aktorka ofiarowała malarzowi,
który odnawiał jej mieszkanie, wolny bilet
na premierę. Kiedy później otrzymała ra-
chunek za renowację, wyszczególniono
w nim także następującą pozycję: „Za dwie
nadgodziny w teatrze - 1.500 zł”.

- Sądziłem, że umarłeś.

- Tak? A dlaczego?

- Słyszałem, jak ktoś mówił dobrze o to-
bie.

Samolot ma poważną awarię. Strwożeni
pasażerowie widzą, jak pilot nakłada spa-
dochron i zbliżając się do drzwi mówi:

- Tylko spokojnie, proszę państwa! Proszę
się nie bać! Zaraz sprowadzę pomoc...

Klient:

- Jadę na wczasy i chciałbym kilka cie-
kawych książek.

Sprzedawczyni:

- To ma być coś lekkiego?

Klient:

- Niekoniecznie! Mam samochód przed
księgarnią.

- Co pani czyta?

- „Kapitał” Karola Maya.

- Przecież to napisał Karol Marks!

- Ach tak! No właśnie dziwię się, że prze-

czytałem już 24 strony i wciąż jeszcze nie
ma nic o Indianach.

Sierżant:

- Co należy uczynić przed przystąpieniem
do czyszczenia broni?

Szeregowy:

- Sprawdzić numer broni.

Sierżant (zdziwiony): - Co to ma do rze-
czy?!

Szeregowy:

- Trzeba się upewnić, że czyści się swoją
broń.

Przed lekcją polskiego:

- Przyniosłeś „Anię z Zielonego
Wzgórza”?

- Tak.

- A mógłbyś mi ją pożyczyć na tę lekcję?

- Nie wiem, spytaj się jej, czeka w szatni.

W kawiarence internetowej:

- Czy są wolne komputery?

- Nie, są same szybkie.

Gość do kelnera:

- Poproszę befsztyk.

- Nie ma.

- Poproszę kotlet schabowy.

- Nie ma.

- To może jajecznicę.

- Nie ma.

- W takim razie, poproszę mój płaszcz!

Kelner spogląda na wieszak i mówi:

- Przykro mi, ale też już nie ma.

Kelner, proszę spytać kucharza o

przepis na ten sos.

- Taki dobry?

- Nie, tylko szukam porządnego kleju do
tapet.

Przychodzi facet do baru i pyta:

- Jest może czarny kawior?

- Nie, ale w zastępstwie mogę podać
czarne okulary do ryżu - odpowiada kelner.

Ф. РД-1

Мінiстэ́рства́ сувязі́ Рэспублі́кі́ Белару́сь

АБАНАМЕНТ

на газету

63863

Глос знад Немна

(індэкс выдання)

(назва выдання)

На 2007 год па месяцах:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
					X						

Куды

(паштовы індэкс)

(адрас)

Каму

(прозвішча, ініцыялы)

ДАСТАВАЧНАЯ КАРТАЧКА

ПВ	месца	лі- тар	на газету часопіс	63863
				(індэкс выдання)

Глос знад Немна

(назва выдання)

Кошт	падпіскі	3 000 руб.	Колькасць камплектаў	1
	пераадрасоўкі	руб.		

На 2007 год па месяцах:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
					X						

Куды

(паштовы індэкс)

(адрас)

Каму

(прозвішча, ініцыялы)

Ценнік

жyчeнь, пoдзякoвaнь, oглoшeнь дpoбныx

цена (z podatkiem VAT) za 1 liniijkę umowną (28 znaków - liter):
tekst mniej niż 300 zn. więcej niż 300 zn. komercyjne
zwykłe 360 rub/lin; 320 rub/lin; 500 rub/lin;
pogrubioną czcionką 460 rub/lin; 420 rub/lin; 540 rub/lin;
w czarnej ramce 420 rub/lin; 400 rub/lin; 520 rub/lin;
w czerwonej 460 rub/lin; 440 rub/lin; 540 rub/lin;
nekrologi na stronie 2 o wymiarach 81x30 mm 2500 rub
Numer konta Biełinwiestbanku w Grodnie: 3015204440014, kod 705
YHH 500059292

GŁOS

Wydawca: SZ „Związek Polaków na Białorusi”
Adres redakcji: 230023 Grodno ul. Dzierżyńskiego 32
Tel. (0152) 72-31-69, fax (0152) 72-00-75, 72-31-69
e-mail: glosznad Niemna@mail.grodno.by
glosznad Niemna@yahoo.com

Redaktor naczelny: Andrzej DUBIKOWSKI

Redaktorzy: Tatiana Zaleska (zastępca redaktora
naczelnego), Alicja Samiec (sekretarz redakcji),
Helena Bohdan

Fotograf: Jarosław Waniukiewicz
Łamanie: Antoni Chlistowski
Prenumeratę: można zamówić w każdym urzędzie
pocztowym na Białorusi (do dnia 15 każdego
miesiąca).
Cena gazety w prenumeracie miesięcznej wynosi
3 000 BYB.

© Głos znad Niemna. Wszystkie prawa zastrzeżone
(łącznie z tłumaczeniem na języki obce)

Autorzy publikacji ponoszą odpowiedzialność za wiarygodność podawanych faktów. Ich poglądy nie zawsze są
zbieżne z poglądami redakcji. Redakcja nie ponosi żadnej odpowiedzialności za treść ogłoszeń i reklam, zastrzega
sobie prawo do skracania, adiustacji materiałów i zmiany tytułów. Nie zwracamy nie zamówionych materiałów

Рэгістрацыйнае пасведчанне № 685. Індэкс 63863
Аб'ём выдання - 4 друкаваныя аркушы Заказ № - 1986 Наклад 2750 асобнікаў
Штотыднёвік "Глос знад Немна" (на польскай мове) ISSN 1563-3233
Адрас рэдакцыі: 230023 Гродна вул. Дзяржынскага, 32
Друк: Гродзенскае абласное ўнітарнае паліграфічнае прадпрыемства
"Гродзенская друкарня" Гродна вул. Паліграфістаў, 4
Падпісана да друку 26.04.2007 у 1500
Якасць друку адпавядае якасці прадстаўленых рэдакцый дзяпазітываў.

Бądźmy w kontakcie

Czekamy na Państwa
telefony od godz.
9.00 do 18.00,
tel. (0152) 72-31-69

